

TORSDAG 7 JUNI. NR 23-24/2018

Att skapa är
farligt och
underbart

Sidan 8

Lappobiskop
tyckte till om
Vasa svenska

Sidan 4

Längtan efter
den perfekta
semestern

Sidan 6

Sid 2 **LEDAREN:** Lyhördheten kommer
att vara ett viktigt redskap i nya
ärkebiskopens verktygsback.

Joy som i glädje

Sidan 2

► **DENNA VECKA:** LOKALA INSIDOR TILL HELSINGFORS

Gemenskap, nåd och paella

Sista sidan

När undersökningar
har en given agenda

Sidan 15

Nya ärkebiskopen
välsignades till tjänst

Sidan 5

Rättelseyrkan om
Kyrkpressenbeslut

Sidan 4

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Själ handlar om närvaro

IHELGEN installerades biskop Tapio Luoma i sitt nya uppdrag som ärkebiskop för den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland, under högtidliga former och med systerkyrkor från när och fjärran representerade.

HANS FÖRETRÄDARE Kari Mäkinen steg in i rollen för åtta år sedan, relativt okänd, med en nästan irriterande försynt utstrålning. Till en början var det allmänna omdömet att det var svårt att få grepp om vad ärkebiskopen egentligen tänkte och ville: Säl-lan log han, och när han talade var det eftertänksam, sirligt formulerat – så lyriker han var och är – och ofta med ett språk som gled undan det klas-siska kristna språkbruket.

Efterhand har det visat sig att Kari Mäkinen kommer att gå till kyrkohistorien som en av de ärkebiskopar som visat en sällsynt begåvad lyhördhet mot allmänheten. Den kom att prägla kyrkan i en tid när vårt sätt att hantera åsikter överlag är en vandring med nitroglycerin i rygsäcken.

I en avskedsintervju i Kotimaa erkänner emeritusbiskopen villigt att medierollen inte var något han kände sig bekväm med, han beskriver sig som ”en av dem i bortre raden”. Men kanske just därför blev hans bidrag annorlunda i en brytningstid som är långt ifrån över. Det är att önska ärkebiskop Luoma samma mått av lyhördhet – i kombination med hans egna styrkor och personlighetsdrag – på den fortsatta vägen.

DÄRFÖR VAR det lovande att höra Luoma resonera i installationsgudstjänsten om själen. När han lade ut texten över bibelordet om hur det kvittar om man vinner hela världen men förlorar sin själ på kuppen, snuddade han också vid ett annat viktigt begrepp.

Det mest tragiska med att förlora sig själv beskrev Luoma i termer av närvaro. Den som tappar greppet om sjä-len, om det som är kärnan i varje människa, förlorar också förmågan att vara närvarande. Då försvinner förmågan till empati, medkänsla och sant lyssnande. I förhållande till andra – och i förhållande till sig själv.

DETHÄR är kyrkans utmaning, och den nya ärkebiskopen beskriver med de orden sin egen match. Han leder nu tillsammans med de andra biskoparna en kyrka som mer än någonsin borde kunna lyssna, samverka, känna med sina medlemmar – samtidigt som den inte förlorar greppet om sin egen kärna och själ. Relevans är ett viktigt nyckelord för dagens kyrka. Det gör ont att vakna upp och inse att man kanske inte längre spelar en roll i någon annans liv. För allt fler finländare är det så i det nedärvda förhållandet till Finlands evangelisk-lutherska kyrka. Då hjälper det inte för den ratade parten att trösta eller försvara sig med att ”det ju fortfarande ändå är så många andra med i skocken”. Liknelsen om det förlorade faret har också den en kärna i det här sammanhanget. Det finns en udd i berättelsen som handlar om självkritik, om att inte stelna i sitt uppdrag, om att se verkligheten för hjorden sådan som den är – inte sådan man ville att den skulle vara.

May Wikström är chefredaktör för Kyrkpressen.

PROFILEN: FARAG SADAK

”Jag träffade Jesus och kom tillbaka till livet.”

Sänd hit som en av de första

Då han kom till Finland kände han ingen annan som talade arabiska här. När flyktingvågen kom hösten 2015 hade Farag Sadak förberett sig för den i fem år.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Han är kanske mera känd som Joy, den arabiska tolken. Joy är lättare för oss finländare att uttala än **Farag Sadak**.

– Farag betyder glädje, förklarar han.

Han kom till Finland 2009 på inbjudan av ett par från Närpes som han träffade på turistorten Hurghada. De anställde honom till sin potatisodling i Yttermark.

– Paret sade att de var kristna och läste Bibeln. Men det visade sig att de var Jehovas vittnen.

Det kom fram när de började undvisa honom om sin lära.

– Jag sade tydligt ifrån att den här undervisningen inte stämmer överens med Bibeln. I flera månader diskuterade jag Bibeln regelbundet med en grupp Jehovas vittnen. Till sist gav de upp. Då blev jag utan både jobb och husrum.

Sadak kommer från en kristen familj i Egypten. Mamma var ortodox koptisk och pappa var evangelikal.

– Som liten var jag ofta med mamma i den koptiska kyrkan, men jag var bara nio år då mamma dog i cancer.

Då bad han Jesus att ge mamma tillbaka. Men det gjorde han inte.

– Jag hade hört i söndagsskolan att man ska be till Jesus när man behöver något. Det blev det jobbigt. Jag fortsatte gå i kyrkan men sorgen fanns kvar i mitt hjärta. Jag upplevde att Gud inte höll de löften han gett i Bibeln. Besvikelsen och bitterheten började växa.

Hans pappa gifte om sig. Styvmamman tyckte varken om Farag eller hans sex år yngre syster och ville slänga ut dem. Sadak satsade hårt på studierna för att uppnå högsta möjliga poäng för att få studera medicin eller farmaci i universitetet.

– Jag sade till Jesus att det här är din sista chans att hjälpa. Men jag fick 90 poäng och behövde 95. Jag blev ateist. Poängen räckte till att studera till tekniklärare.

– Jag kom in en stark depression men fick ingen hjälp. Livet blev bara mörkare.

En dag för cirka femton år sedan såg han skylt där det stod: Var inte förvånad, det här är Guds vilja.

– Jag kände att någon försökte tala med mig. Jag stängde in mig i mitt rum och grät. Där var jag i flera timmar. Plötsligt kände jag att någon som grät kom in i rummet. ”Jag gråter för jag tycker om dig. Jag känner alla dina besvikelser och allt du går igenom”, sa han. ”Vem är du?” frågade jag. ”Jag är Jesus.” Han kramade mig och lyfte upp mig. Jag kände att allt omkring mig var annorlunda.

Var det en fysisk upplevelse?

– Nej, det var som en dröm. Jag kände att det finns någon som talar med mig och som lyfter upp mig. Något hände. Jag vet inte vad. Men jag träffade Jesus och kom tillbaka till livet. Depressio-

nen var borta. Jag visste att han tycker om mig. Den stunden bestämde jag mig för att börja följa honom.

Sista året på universitetet blev det värre igen. Hans pappa blev sjuk och dog. Han började arbeta vid sidan om studierna för att försörja systemen och styvmamman.

– Då började ett annat skede i mitt liv. Men den här gången upplevde jag Jesu närhet hela tiden. Han släppte mig inte.

Började läsa språk

När Sadak blev utan jobb i Yttermark började han läsa språk.

– Jag hade försökt hitta ett nytt arbete men hade inga kontakter. Jag var deprimerad.

Veckan innan hans visum gick ut

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	tfn 040 831 3599 Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ulrika Hansson tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson (tjänstledig) Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599 Nicklas Storbjörk tfn 040 831 6545 Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Emelie Wikblad tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi		Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Normalmogatan 21 A, 68600 Jakobstad		Paradbild: Henrik Miettinen Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSREGISTER

Därför får du Kp som adresserad post Kyrkpressen adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Adressuppgifterna används enbart för att skicka ut tidningen. Hanteringen av registret sker i enlighet med den europeiska dataskyddsförordningen (GDPR). Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlems-hushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha Kp. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen.
--

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonseredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24% Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms. Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per	telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Annonss-deadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning. Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Ludvig Andersson, tfn 044 050 3020, Jonny Åstrand, tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 €. Utlandet 84 € ISSN 0356-1275
---	---

ordnades en kristen konferens i skolan där han bodde. Efter predikan började talaren profetera över folk.

– Ingen hade profeterat över mig tidigare så jag försökte göra mig så liten som möjligt. Men han kom rakt på mig och sade att det om några år kommer massor av folk till Finland som talar ditt språk. Gud skickade hit dig först för att du ska lära dig landets språk för att kunna undervisa dem om Jesus Kristus. Många kommer att bli frälsta.

Det var 2010. Såvitt han visste var han då den enda araben i Närpes och Kristinestad.

Bredvid Sadak satt en man som översatte profetian åt honom till engelska.

– Efter mötet kommer han och kramar om mig. Han hade upplevt att Her-

FARAG SADAK har en vision om en organisation som samlar de kristna som sänds tillbaka till Irak i ett hus där de får stöd. De befintliga församlingarna litar inte på före detta muslimer som säger att de blivit kristna.

ren sänt honom till konferensen för där fanns en utlänning som behöver hjälp. Han kom dit speciellt för min skull. Nästa dag hjälpte han mig att söka arbete i växthusen. Jag fick ett arbete och mitt uppehållstillstånd förnyat.

Senare har han bildat familj och utbildat sig till läkemedelstekniker. Arbetet på Vasa centralsjukhus apotek har han lämnat för att kunna jobba heltid med de araber som kommit till Österbotten. För att försörja sig har han bildat en tolkningsfirma.

– Det blev för mycket för mig att ha familj, jobba heltid och jobba för evangeliet. Jag har varit borta hemifrån nästan varje helg sedan 2015 och många kvällar. Jag är inte orolig för ekonomin. Jag har varit med Herren i värre situ-

ationer. Jag vet att han aldrig kommer att lämna mig.

Farag Sadak stöter på asylsökande muslimer som är ärliga och söker Jesus. Men han möter också dem som vill bli kristna för att de tror att de ska få stanna i landet.

– Jag har gåvan att se vem som är ärlig och vem som inte är det. Men det är inte är min uppgift att bedöma folk. Min uppgift är att ge evangeliet, resten ska jag lämna åt Gud. Kommer någon till mig och vill bli döpt rekommenderar jag en dopklass. Även om jag ser att han inte är ärlig ställer jag inga frågor. Gud får ta hand om honom.

Många muslimer tar emot Jesus.
– Så gott som varje vecka sker ett dop någonstans i Österbotten, säger Sadak.

FARAG ”JOY” SADAK

KOM TILL NÄRPES FRÅN EGYPTEN 2009, BOR NU I VASA.

JOBBAR FÖR EVANGELIET, I PRAKTIKEN SOM TOLK I EGET FÖRETAG OCH ÅT BAPTISTFÖRSAMLINGARNA I VASA OCH NÄRPES.

GIFT MED LINNÉA, HAR EN DOTTER SOM ÄR FYRA ÅR OCH EN SON SOM ÄR SJU MÅNADER.

Blumenthal fortfarande obehörig

SALTVIK. Peter Blumenthal får inte bli kyrkoherde i Saltvik. Domkapitlet har konstaterat att inga behöriga sökande har sökt kyrkoherdetjänsten i församlingen. Peter Blumenthal var enda sökande.

Blumenthal har tidigare verkat som kyrkoherde i Saltvik men han sade upp sig 2014 på grund av konflikter. När han 2016 sök-

te tjänsten på nytt konstaterade domkapitlet att han är obehörig. När tjänsten lediganslogs på nytt i vår sökte Blumenthal den på nytt. Men domkapitlet har inte ändrat åsikt.

– Behörigheten bedöms utgående från två delar. Dels ska den sökande ska ha den rätta utbildningen men dels också förmåga och skicklighet att sköta

uppdraget. Domkapitlet bedömer att han är obehörig gällande den senare delen, säger notarie **Linus Stråhlman**.

Domkapitlet har förlängt förordnandet av **Carolina Lindström** till tf kyrkoherde i församlingen till den sista maj 2019.

Enligt Stråhlman kommer tjänsten inte att lediganslösas före det.

Brändö-Kumlinge och Ålands södra fick stöd

KYRKOSTYRELSEN. Brändö-Kumlinge församling och Ålands södra församling har fått provningsbaserat understöd av Kyrkostyrelsen.

De två församlingarna var det enda i Borgå stift som fick understöd. De fick 20 000 euro vardera.

Malax församling ansökte också om 20 000 euro, vilket domkapitlet i Borgå förordnat, men blev utan. Även

Brändö-Kumlinges ansökt stöd halverades från 40 000 euro.

Kyrkostyrelsens plenum fördelade sammanlagt 906 000 euro i provningsbaserat understöd till församlingarna. Det är en tillfällig hjälp som församlingen kan få högst tre år i följd.

Det största enskilda understödet på 120 000 euro gick till Pudasjärvi försam-

ling i Uleåborgs stift. Pelkosenniemi församling i Uleåborgs stift fick ansökt summa på 70 000 euro efter omröstning i plenum. Beredningens förslag var att Pelkosenniemi församling skulle ha blivit utan understöd.

Församlingarna hade ansökt om provningsbaserat stöd på sammanlagt 1,9 miljoner euro.

Rättvisan i fokus då Vasa sparar

EKONOMI. En rättvisare fördelning av budgetmedlen. Det är nyckelorden då den kyrkliga samfälligheten i Vasa ska spara 1,5 miljoner euro.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Rättvisetänkandet har sina rötter i den biskopsvisitation av samfälligheten och Vasa finska församling som Lappobiskopen **Simo Peura** gjorde i oktober 2016.

Enligt protokollet från visitationen har man där diskuterat en rättvis fördelning, speciellt vad gäller personalresurserna och kriterierna för fördelningen av dem. Biskopen uppmunttrade till att formulera kriterierna för att befrämja erfarenheten av rättvisa.

Frågan är nu hur den här formuleringen ska tolkas. För den specificeras inte.

– Att man talar om en rättvisare fördelning av pengarna har att göra med att samfälligheten är i en ny situation i och med att den numera också består av Lillkyro församling, säger Peura.

Den 20 maj skrev Vasabladet att den svenska församlingen ska spara mera än den finska eftersom Peura konstaterat att den svenska församlingen har betydligt fler präster per medlem än den finska. Det ska nu jämnas ut.

– Finska församlingen hänvisar till visitationen, där det kom fram att budgetmedlen borde fördelas på ett mera rättvist sätt i samfälligheten, säger också kyrkoherde **Mikael Forslund** i Vasa svenska församling.

Simo Peura dementerar formuleringen i Vasabladet.

– Det stämmer inte, säger han. Jag har inte tagit ställning till antalet präster i den svenska församlingen.

Kan man snegla på vad de andra församlingarna i samfälligheten har och kräva att någon ska spara mera?

– Det handlar om att skapa principer för hur man ska till väga i det här läget. Församlingarna i Vasa har haft flera ekonomiskt goda år. Men nu har reformen av samfundsskatten ändrat på den bilden. Det är en smärtsam process som de nu måste gå igenom och

”Finska församlingen hänvisar till visitationen där det kom fram att budgetmedlen borde fördelas på ett mera rättvist sätt.”

Mikael Forslund

jag tycker att de har skött den rättvist och sakligt, säger Peura.

Under visitationen sammankallade Peura representanter för samfälligheten och dess tre församlingar Vasa finska och svenska samt Lillkyro till en gemensam överläggning.

– Där konstaterades att ekonomin håller på att försämrats och att samfälligheten utökats med Lillkyro. Det innebär att fördelningen av skatteintäkterna bör ses över och göras mera rättvisa. För det behöver man formulera principer för hur resurserna ska fördelas. De principerna ger ett tryggt utgångsläge för diskussionen. Där är samfällighetens ekonomichef i nyckelposition, säger han.

Enligt Peura fattades inga beslut under överläggningen.

– Överläggningen var riktgivande utgående från faktum att ekonomin blivit sämre. Det är församlingarnas sak att besluta hur man ska gå till väga.

Vem drabbas mest?

Nu har man utarbetat det man kallar en kompromiss som ingen är nöjd med. Den svenska församlingen sparar 208 000 euro de två kommande åren och 353 000 år 2021. Det innebär att verksamhetsbudgeten, som idag är 245 000 euro, minskar med 75 procent. Den finska församlingen sparar 208 500 euro och Lillkyro 51 500 de kommande tre kommande åren.

Det här ska sättas i proportion till att Vasa svenska har 12 000 medlemmar, Vasa finska 33 000 medlemmar och Lillkyro cirka 5 000 medlemmar.

I Vasabladet säger **Olle Victorzon**, vice ordförande i det svenska församlingsrådet, att den svenska församlingen helt klart drabbas hårdast, medan den finska församlingens kyrkoherde **Krister Koskela** säger att den finska församlingen får minst pengar per medlem.

Att ordet rättvisa så ofta dyker upp i diskussionerna överraskar samfällighetens ekonomichef **Juha Silander**.

– Att göra inbesparingar är alltid smärtsamt och utmanande. Vi har kommit fram till ett kompromissförslag som alla kan leva med genom gemensamma förhandlingar. Det här förslaget har godkänts enhälligt av styrgrup-

LAPPOBISKOPEN SIMO PEURA efterlyste en rättvis fördelning av resurserna under biskopsvisitationen 2016. Men han säger att han inte tagit ställning till hur församlingarna ska spara. FOTO: ARKIVBILD

pen, samarbetsutskottet och gemensamma församlingsrådet. Lika enhälligt har rådet godkänt fördelningsramarna för verksamhetsmedlen nästa år.

Silander säger också att biskopsvisitationen inte tagit ställning till hur församlingarna och samfälligheten ska spara.

– Man kan spara från två olika moment, från verksamhetsmedlen eller från lönerna. Det församlingarna som måste välja om de sparar på verksamhetsmedlen eller på löneutgifterna.

När Lillkyro kom med i samfälligheten 2013 balanserades verksamhetsmedlen per medlem. Nu har man slutfört arbetet med att göra en motsvarande, mera balanserad, fördelning av lönerna. För det tillsattes styrgruppen med representanter för både anställda och förtroendevalda 2016.

– De förtroendevalda är i majoritet. I styrgruppen är vi gjort ett tiotal

olika beräkningar.

Hur församlingarna sparar är ännu inte helt klart. Hittills har Vasa svenska församlings sparåtgärder tagits från verksamhetsmedlen. Hur Vasa finska valt vet Silander ännu inte.

– I samfälligheten sparar vi på båda.

Kyrkskatten höjs inte

Trots den trängda ekonomin höjs kyrkskatten inte i Vasa. Gemensamma kyrkofullmäktige fastslog enhälligt skatteprocenten till 1,4 senaste torsdag.

– För två år sedan höjde vi kyrkskatten från 1,25 procent, så det kortet är redan använt, säger Silander.

Han ser det som en risk att en höjd kyrkskatt medför att utträdena ur församlingarna ökar.

– Varje medlem är ju viktig. Risken finns även om den är förhållandevis liten. Vasa finska församling har förlorat det minsta antalet medlemmar i Lap-

VASA FÖRSAMLINGSRÅDET

Rättelseyrkan om Kyrkpressen

För många Vasabor är Kyrkpressen den viktigaste kanalen till kyrka och församling. Då församlingens slutar prenumerera på tidningen går de miste om den kanalen.

Det säger **Matias Jungar**.

Han reagerade på församlingsrådets beslut att säga upp prenumerationen till församlingsmedlemmarna och tog initiativet till en rättelseyrkan i syfte att rådet ska ompröva sitt beslut.

– Det är ett kortsiktigt beslut att ta inbesparingarna från verksam-

MATIAS JUNGAR. FOTO: JUSSI PERNAÄ

hetsmedlen. För att klara sparbehoven behövs strukturella förändringar. Man måste se över lönebudgeten och den övriga verksamheten, säger Jungar.

Han ser Kyrkpressen som en viktig sammanhållande länk i Borgå stift. Med beslutet äventyrar

Vasa som en av de största församlingarna stiftet dess språkrör och den finlandssvenska kyrkliga sammanhållningen, säger han.

– Alla församlingar har ett gemensamt ansvar att värna om Kyrkpressens framtid. Det här har inte tagits i beaktande i det

beslut som nu fattats.

Matias Jungar lämnade in rättelseyrkan på måndagen undertecknad av ett tiotal församlingsmedlemmar.

– Jag har samlat stöd genom ett upprop på Facebook. Jag har inte haft tid att föra en mera organiserad namninsamling.

po stift. När kyrkskatten höjdes år 2016 lämnade ett tiotal medlemmar kyrkan dagen därpå.

Minoriteten kostar mera

Finns det förståelse för de svenskspråkiga församlingarna i tvåspråkiga samfälligheter?

– Överlag finns det. I synnerhet när det finns gott om resurser. Då är det lätt att vara solidarisk och empatisk med minoriteten. Men man måste hela tiden förklara att servicen för minoriteten är dyrare per medlem än för majoriteten, säger Borgåbiskopen **Björn Vikström**.

Han är beredd att hjälpa församlingarna när det uppstår problem i samfälligheter med församlingar från olika stift.

– Om svenska församlingar känner sig styvmoderligt behandlade av den finskspråkiga majoriteten brukar de kontakta mig för att vi gemensamt ska kunna diskutera hur vi går vidare. Det gäller också finska församlingar som är i minoritet i svenska samfälligheter. Sådana finns också.

– Men domkapitlet kan inte blanda sig i hur församlingarna fördelar samfällighetens pengar. De sker ju genom

beslut i kyrkofullmäktige.

Vikström tar vid behov kontakt med biskopen och domkapitlet i stiftet det berör för att gemensamt försöka lösa problemet.

– Det är en normal process och inget nytt i den. Vi försöker hantera de uppkomna situationerna gemensamt. Det handlar inte nödvändigtvis om ekonomi utan också andra typer av problem.

Hur ofta sker det?

– Den här typen av diskussioner pågår hela tiden.

Vikström har diskuterat frågan med biskop Peura. Han har också varit i kontakt med Forslund i Vasa och lovat stöda vid behov.

Finns det behov i det här fallet?

– Bollen är hos församlingen, men jag följer med hur situationen utvecklas.

”Fördelningen av skatteintäkterna bör ses över och göras mera rättvisa.”

Simo Peura

ÄRKEBISKOP I TJÄNST

Tapio Luoma installerades

I söndags installerades **Tapio Luoma** som ny ärkebiskop för evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Installationen i Åbo domkyrka förrättades av biskopen i Uleåborg **Samuel Salmi**.

I sin predikan efter instal-

lationen talade den nya ärkebiskopen om vad som är viktigt och värdefullt, om vikten av att inte förlora sig själv. Luoma utgick i predikan från söndagens evangelietext (Matt. 16: 24–27).

Luoma konstaterade han att det i kyrkan just nu finns olika uppfattningar om vad som är viktigt och värde-

fullt och att det därför inte är någon enkel uppgift att föra den värdediskussion som behövs.

– Tillspetsade uppfattningar som framförs på ett ännu mera tillspetsat sätt delar in människor i olika läger som har svårt att kommunicera med varandra, sade Luoma.

FOTO: TIMO JAKONEN

OERSÄTTLIG HJÄLP FÖR ATT RÖRA SIG

BSBil-elmoped Premium 3-2 Kan användas utan körkort födda före 1985	Garanti 2 år Billig försäkring	BSBil-seniorelbil Standard 3-2 Behöver ej körkort
	6990,- + expeditonsavgift	
Hastighet 45km/h Går att köra ca. 70 km på en laddning Går att ladda från ett vanligt vägguttag Hydriska skivbromsar - Aluminiumfälgar Värmeelement - Backamera Radio med usb-kontakt		Hastighet 25km/h Går att köra ca. 90 km på en laddning Går att ladda från ett vanligt vägguttag Värmeelement - Aluminiumfälgar
BSBil-seniorskoter 1250 Hastighet 12,5km/h Max förar vikt 140kg Elbromsar (automatiska) Körsträcka ca. 40 km Bekväm och stadig att köra Färg: metallröd, metallblå, metallsilver 2390,- + expeditonsavgift		
Ring och beställ en gratis representation och provkörning		
Levereras runt hela Finland. Vi tar gamla fordon i byte		
Betjäning på svenska tel. 0400-410848 www.bsbiil.fi		
Pohjankaari 7 60120 Seinäjoki P. 040 6828 001 – bror.salo@wippies.fi		

Vi betjänar er på svenska!

Spa semester i Härmä

120€/2 dygn/pers.

Inkvartering i dubbelrum, frukostar, fri tillgång till spabadet och gymmet samt inträde till restaurangdanserna.
I kraft t.o.m. 31.8.2018.

KOTI PIZZA

Och då hungern pockar på: Kotipizza i Härmä Spa och nya à la carte-restaurangen Riihi.
Finländsk närmat från buffetbordet varje dag!

HÄRMÄ SPA

Vaasantie 22, Ylihärmä
Tfn (06) 483 1600
www.harmaspa.fi

Höga krav på semestern

FÖRVÄNTNINGAR. Ledig tid triggas lätt stora förhoppningar om att få lite av allt: innehållsrikt program, tillräckligt med vila och tid för att odla våra relationer. Men om det inte blir som man tänkt då?

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

– Inför semestern tror jag att det kan finnas en uppsjö av tankefallor. Vi tänker kanske att detta ska bli den bästa semestern någonsin. Allt ska bli perfekt, och alla ska få sina önskemål uppfylla. Då får vi påminna oss om att det perfekta finns i korta ögonblick.

Det säger **Maria Sundgren-Lillqvist** som är kognitiv psykoterapeut och brukar besvara frågor i Kyrkpressens spalt ”Våga fråga”.

Hon säger att vi inte ska tänka oss att en semester kan bli perfekt från början till slut, och att det dessutom alltid finns variationer på temat perfekt.

– Livet i sig är perfekt, men i det perfekta livet finns hela känslökalan representerad; det betyder att vi blir glada, ledsna och arga. Allt i en salig blandning.

Kontrollbehov

Människor av vår tid är ofta vana att tänka att god planering leder till ett önskvärt resultat.

– Vi kan försöka att ordna vissa saker, men det finns alltid utrymme för överraskningar. Vi kan ordna med en fin middag, men vi har inga garantier för att middagen lyckas, likaså rår vi inte på vädret och inte rår vi heller på middagsdeltagarnas sinnesstämningar. Visst är det tråkigt om köttet blir vidbränt, regnet öser ner och barnen sliter håret av varandra, men det är livet. Vi kan inte kräva någonting, vi får i stället öva oss i att ta emot det som livet bjuder.

Och att inte kräva kan vara en svår konst för många av oss.

– Det är svårt. Jag har själv blivit bättre på det med åren. Som med allt i livet är det en balansgång mellan att våga ha förväntningar och samtidigt kunna tänka att det blir som det blir.

Ökad lycka

Vår jakt på lycka är något Maria Sundgren-Lillqvist fördjupat sig i.

– En väg till lycka är att man behöver minnas de lyckliga stunderna, för

SOM FAMILJ måste man fundera på vad man vill göra och vad man har råd med. En dag på stranden är ett billigt semesternöje. FOTO: NICKLAS STORBJÖRK

de är så korta. Om vi minns ökar det vår känsla av glädje. En annan viktig sak är att ägna oss åt andra och inte bara oss själva, såsom hjälparbete, men det är något som lätt faller bort i vårt individualistiska samhälle.

– Nutidsmänniskan fokuserar kanske för mycket på lycka. Vi blir småspåriga och jagar frenetiskt lyckan så att den helt enkelt försvinner. Livet är inte alltid lyckligt, men det är i alla fall ett liv. Vår överlevnad är oss så given att vi har mycket utrymme för att jaga lyckan.

Det här med en given överlevnad kan också överföras till hur vi umgås med våra barn, och förstås tangerar det alla hushållssysslor som inte försvinner trots att det blir semester.

– Det är inte farligt att ha tråkigt, utan nödvändigt! Jag tror också att barnen ibland behöver göra ”tråkiga” uppgifter som att städa, diska, laga mat eller plocka ved. De behöver känna att de behövs och att deras arbete har betydelse och gagnar gruppen. Våra hem är inga hotell utan drivs av dem som bor där. De kan bli våra minibondesamhällen av i dag.

Olika viljor

Lite planering av den lediga tiden är

inte oviktigt.

– Är man en familj med spridda semestrar och tusen önskemål, då behöver man fundera tillsammans. Vad vill vi göra och vad har vi råd med? Kan en del av familjen göra en sak och de andra göra en annan sak.

Och vi måste som bekant inte hinna med allt.

– Har vi alltför mycket inbokat program blir det lätt en stressfaktor. Då får vi prioritera. Ibland är det bästa alternativet att stanna hemma i lugn och ro. Energinivån kan också variera i ett parförhållande.

– Den ena kanske vill ha många olika projekt medan den andra vill sitta och läsa böcker. Det kan ta tjugo år, men vi behöver hitta respekten för den andra, skrattar hon.

Hur mycket hänsyn måste man ta om man exempelvis har släktingar som vill hälsa på och man själv absolut inte skulle orka?

– Om du känner dig stressad och trött så försök säga att det inte passar just i dag. Och så måste vi öva oss på att ta det lite enklare. Fråga till exempel om ni kan ta det som ett knytkalas i stället. Men jag vet att det är lätt att säga att vi ska ta det enkelt, och så blir det lätt mycket förberedelser i alla fall.

Värd ledighet

En del tycker att det kan kännas svårt att vara ledig, att det ger ångest.

– Då behöver vi fundera vad som ligger bakom denna ångest. Är det så att mitt människovärde sitter i mina prestationer? Och de flesta tänker väl att andra är värda sin ledighet, så varför skulle inte jag vara värd att få vara ledig?

– Ångesten kan också bero på att semestern är en tid av överraskningar, jag kanske upplever att jag inte har kontroll. Dock är sanningen den att det är ytterst lite vi har kontroll över i livet.

Ledig tid är väldigt viktigt för att orka med resten av arbetsåret. Forskning visar att man bör vara ledig minst tre veckor i sträck för att få ut den bästa effekten, säger Sundgren-Lillqvist.

– Ledighet behöver inte betyda att jag gör ingenting under fyra veckor, men för en del människor kan det vara det de behöver.

Och vilan kan bädda för kloka insikter. Något som exempelvis författaren och pastorn **Tomas Sjödin** förtjänstfullt lyft fram, tycker hon.

– Vi behöver inte vara rädda för att möta oss själva. Det är egentligen något vi inte kommer undan. Men ibland kan det vara lättare att resa jorden runt än att göra den inre resan.

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Teologie magistrarna **Samuel Erikson, Katarina Gäddnäs, Janette Lagerroos, Ruth Vesterlund, Eva Williams och Meri Yliportimo** har godkänts för ordination till prästämber. Prästvigningen skedde 27.5.2018 i Borgå domkyrka.

Teologie magister **Samuel Erikson** har förordnats till distriktspräst i SLEF 28.5–31.7.2018.

Teologie magister **Katarina Gäddnäs** har förordnats till församlingspastor i Jomala församling 28.5–31.8.2018.

Teologie magister **Janette Lagerroos** har förordnats till församlingspastor i Västabolands svenska församling 4.6–17.7.2018 och till församlingspastor i Kimitoöns församling från 18.7.2018 tills vidare.

Teologie magister **Ruth Vesterlund**

har förordnats till församlingspastor i Korsholms svenska församling 1.6–31.12.2018.

Teologie magister **Eva Williams** har förordnats till tf. kaplan i Västabolands svenska församling 1.6.2018–31.5.2019.

Teologie magister **Meri Yliportimo** har förordnats till församlingspastor i Ekenäsnejdens svenska församling 11.6–30.9.2018.

Tf. kyrkoherden i Saltviks församling **Carolina Lindström** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 1.6.2018–31.5.2019 eller tills tjänsten blir ordinarie besatt.

Tf. kyrkoherden i Brändö-Kumlinge församling **Kent Danielsson** har förordnats att fortsättningsvis sköta kyrkoherdetjänsten i samma

församling på halvtid (50 procent) 1.6–31.12.2018 eller tills tjänsten blir ordinarie besatt.

Församlingspastorn i Kronoby församling **Niklas Wallis** har förordnats att sköta kyrkoherdetjänsten i samma församling 1.9.2018–31.8.2019 eller tills tjänsten blir ordinarie besatt.

Tf. kyrkoherden i Jomala församling **Stefan Ång** har förordnats att sköta samma tjänst 1.9.2018–31.8.2019 eller tills tjänsten blir ordinarie besatt.

Tf. kaplanen i Vasa svenska församling **Camilla Brunell** har beviljats tjänstledighet 1.9.2018–31.8.2019 och förordnats att för samma tid sköta kyrkoherdetjänsten i Replots församling.

Församlingspastorn i Vasa

svenska församling **Hanna Jern** har förordnats att sköta en kaplans-tjänst i samma församling 1.9.2018–31.8.2019.

Tf. församlingspastorn i Åbo svenska församling **Pär Lidén** har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i samma församling på halvtid (50 procent) 1–12.8.2018. Hans förordnande som församlingspastor (40 procent) i Kimitoöns församling avbryts 12.8.2018 varefter han har förordnats till församlingspastor i Västabolands svenska församling från 13.8.2018 tills vidare.

Förordnandet för församlingspastorn i Västabolands svenska församling **Maria Wikstedt** avbryts från 1.8.2018. Hon har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i Åbo svenska församling på halvtid

(50 procent) tills vidare samt en församlingspastorstjänst i samma församling på halvtid (50 procent) 1.8.2018–31.7.2021.

Församlingspastorn i Korsholms svenska församling **Rune Lindblom** har beviljats tjänstledighet 16.6–31.12.2018 och förordnats för samma tid att sköta kyrkoherdetjänsten i Kvevlax församling.

Tjänsteförhållandet för kyrkoherden i Esbo svenska församling **Roger Rönnberg** upphör på egen begäran från 1.4.2019.

Församlingspastorn i Esbo svenska församling **Johan Kanckos** har beviljats tjänstledighet 24.7–31.12.2018 och förordnats att för samma tid fortsättningsvis sköta kaplanstjänsten i samma församling. Tf. församlingspastorn i Esbo

svenska församling **Yvonne Terlinden** har förordnats att fortsättningsvis sköta församlingspastorstjänsten i samma församling 24.7–31.12.2018.

Tjänsteförhållandet för kaplanen i Hangö svenska församling **Margareta Puiras** upphör på egen begäran från 1.8.2018.

Sjukhusprästen i Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet **Ann-Sofi Nyland** har förordnats att sköta en församlingspastorstjänst i Mariehamns församling från 1.9.2018 tills vidare.

Val av prästassessor vid Domkapitlet i Borgå stift, för perioden 1.10.2018–30.9.2021, förrättas i posterierna onsdagen 29.8.2018 kl. 13.

Domkapitlet i Borgå stift håller stängt 2.7–29.7.2018.

VARMT VÄLKOMMEN TILL

TRIVSAMMA ECKERÖ GOLF

- 18 utmanande och roliga golfhål.
- Passar alla typer av spelare, nybörjare som erfaren.
- Greenerna är bättre än någonsin
- välskötta, snabba och rättvisa!

**BOKA STARTTID ONLINE PÅ GOLFBOX.FI
GOLF.SE ELLER RING 0457 004 6532**

Du hittar all information om vår verksamhet på www.eckerogolf.ax

Vi finns på Facebook och Instagram - gilla oss!

KYRKÖBY, ECKERÖ

+358 457 004 6532

WWW.ECKEROGOLF.AX

**FINLANDS STÖRSTA
FÖNSTER- & DÖRRLAGER**

**BILLIGASTE!
LEVERANS
GENAST!**

NORDIC sale
Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

**- EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDAD OCH VÄRDIGHET**
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

Kyrkpressen sparar skog!

Tidningen trycks på ett
finländskt miljömärkt papper
som till största delen
består av returpapper.

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplaten 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoimisto.fi

www.espoonhautaust.fi

amoena

**Till användare
av bröstprotes**

Visste du att du
har rätt till nya
bröstproteser
vid behov.
Av hygieniska
skäl skall de
bytas med 2 års
mellanrum.

Nästa gång, se till att välja den bästa

amoena

09-649839 • www.amoena.fi

Skön säng! Den viktigaste möbelen i hemmet!

**Vi erbjuder sängar i
världsklass, tillverkade av
Hilding Anders i Närpes.**

**www.bedinvest.fi
044-2573744**

www.hildinganders.com

Växeltrycksmadrass med
tystaste motoren på marknaden.
1400€ plus moms.

Vi erbjuder produkter till sjukvård, akutvård, hemsjukvård, äldreomsorg, psykiatri
och specialinrättningar.

Vi har 40 års erfarenhet i branschen och vi är en av Skandinaviens största tillverkare
av madrasser till sjukvårdssektorn.

www.jarven.se

**Bed Invest Närpes
Högbackindustriväg 1B
on-fr 12-17, lö 10-15**

Bed Invest
Wake up happy everyday

**Bed Invest Smedsby
Marknadsvägen 1
to-fr 12-18, lö 11-16**

Det är svårt, det är ljuvligt, det är farligt

HELIGHET. Henrika Lax egen fruktan inför att leva, inför Gud och evigheten, har lättat efter att hon närmat sig det heliga genom konst och musik. Nu brinner hon för att föra det hon lärt sig vidare till andra – helst till dem som tidigt fick höra att de inte kan.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Redan när hon var liten var **Henrika Lax** en existentiell grubblare.

– Gud har inte varit en trygg sak för mig, att ha blivit född har inte varit en trygg sak för mig, att leva har inte varit en trygg sak för mig. För mig har evigheten mycket med fruktan och rädsla att göra.

Vi sitter i soffan i det stora, ljusa köket hemma hos Henrika Lax i Västerånga i Lemland, Åland. Ute gassar solen och i stallet intill bor de hästar som var en av orsakerna till att Lax och hennes man för sju år sedan valde att lämna Helsingfors och bosätta sig på Åland. Hästarna, och tystnaden.

– Då vi flyttade hade jag en plan för vad jag skulle måla, men livsomställningen var så stor att det inte gick. Jag visste att jag måste börja måla tystnaden. Jag är ljudöverkänslig, och när vi flyttade hit var det helt fantastiskt att det var så tyst. Jag ville hitta ett uttryck för det.

Ett verk att stiga på

Henrika Lax är bildkonstnär och lärare, men svår att placera in i ett fack. Hon har studerat litteratur och skrivit en del, och under de senaste åren har hon lärt sig och lärt ut gregoriansk sång. Temat för hennes konstnärskap är tiden och människan, människans existentiella belägenhet. Många av hennes bilder är stadigt förankrade i vårt kristna arv.

I juni ska hon inom ramen för kursen *Helighetens bilder* på svenska Konstfack ställa ut sina verk i kyrkor i Nyköping.

– Till utställningen i Sverige har jag målat ett verk som kommer att ligga

som en dörrmatta på vägen in i kyrkorummet. Tröskeln ska ju markera övergången mellan det profana och det sakrala, och då måste människor gå över den här dörrmattan. Det är ett svar på **Kerstin Ekmans** upprop att vi håller på att tappa kunskapen om det heliga rummet. Borde vi göra människor uppmärksamma på det? Målningen heter *För dig utgiven*. Den ska gå sönder, den ska slitas – det ska göra ont.

Inom ramen för samma helighetsprojekt har hon målat pilgrimsresor av olika slag. Hela utställningen inleds med att hon handleder en gregoriansk meditation.

– Jag ska lära dem en gammal *Sanctus*. Det ska ske i en av de stora kyrkornas vapenhus, utrymmet har otroligt fin och spännande akustik. Det är inte bara ljudet som har en efterklang utan resonansen kommer tillbaka till din kropp.

Den första du möter är dig själv

Hon har alltid varit musikintresserad, men skolans musikundervisning fick hon inget ut av. För ungefär femton år sedan vågade hon sig på en kurs i gregoriansk sång som leddes av **Hilkka-Liisa Vuori** i Kallion seurakunta i Helsingfors.

– Det fanns inga krav på att man behövde kunna sjunga, musiken är förankrad i kroppen. Jag satte mig längst bak för att kunna smita ut om det blev för hemskt. Och för första gången förstod jag att om jag skulle ha blivit lärd musik via kroppen hade jag fått en helt annan relation till den. Då förstod jag att det här är min grej, det här är vad

musik är för mig.

Hon hade själv länge undervisat om bild och alltid intresserat sig för andra pedagogiska strategier än de traditonella. Mötet med den gregorianska sången bekräftade hur viktigt det är.

– Undervisning är en jätteviktig del av min kreativitet, även om jag i första hand är bildkonstnär. Det är så intressant att undervisa. Och jag har undervisat alltför många människor som redan som barn blivit stämplade som obegåvade.

Tänk om, säger hon, läraren skulle närma sig en klass förstaklassister, fråga hur många som redan kan läsa och skriva, och sedan avfärda dem som inte kan som hopplösa fall.

– Det är så det görs med bildkonst och musik. Ingen lär en språket. Men att jobba med en människas kreativitet är som att komma in i hennes sov-

I SIN ateljé målar Henrika Lax verk som har att göra med helighet – till exempel pilgrimer, människor på resa.

rum. Man måste vara väldigt lyhörd.

När du kommer på en kurs i något kreativt – till exempel målning – måste du inse att det du har i bagaget kommer att fastna på duken framför dig.

– Den första du möter är dig själv. Sedan sker ett möte med andra människor, och jag tänker att det tredje steget kan vara ett möte med Gud. I allt kreativt vi gör svarar bilden eller rösten. Och det är sällan de soliga sommarminnena som kommer.

Kreativitet är inte tryggt

Hon har funderat mycket på hur vi styr vår kreativitet.

– Hur mycket skapar jag mina bilder och hur mycket skapar de mig, och varifrån kommer de? Är jag någon annan som målade person än den jag ville vara, eller den jag trodde mig vara? Det här mötet med mig själv kan vara

Cynismen gör oss blinda

FILM

Jupiter's Moon

Regi: Kornél Mundruczó
Manus: Kornél Mundruczó, Kata Wéber

Aryan (**Zsombor Jéger**) är en ung syrisk flykting som tillsammans med sin far och en grupp andra flyktingar försöker ta sig till Europa. När

de korsar gränsen mot Ungern möter de en minst sagt hårdför gränspolis. Gruppen splittras och Aryan blir skjuten i bröstet. Trots skottskadan dör han inte – i stället upptäcker han att han kan flyga. På ett flyktingläger möter han Gabor Stern, en korrupt läkare som ser en möjlighet till ekonomisk vinning och smugglar ut Aryan ur lägret. Aryan ber Stern

att hjälpa honom att hitta fadern, men Stern har helt andra planer.

Jupiter's Moon är inte en film för den som vill ha en tydlig händelsekurva. Det händer mycket, men det är inte alltid så lätt att få grepp om vart filmen är på väg och vad filmskaparna vill förmedla – utöver en kontrastrik bildupplevelse med allt från smutsigt upplyst vardagsmisär, biljakter och Budapest i underskönt soluppgångsljus. En ledtråd finns i förtexter-

na till filmen som hänvisar till den av Jupiters många månar som fått namnet Europa och som man tror kan härberga liv under den istäckta ytan. Det är nämligen ingen glansbild av Europas och Ungerns flyktingpolitik som förmedlas.

Ett annat tema i filmen är Sterns syn på Aryan som en ängel. Att en ängel plötsligt dyker upp i hans liv är inget som ger honom existentiella upptäckter eller insikter. *Jupiter's Moon* berättar

egentligen mer om Gabor Stern än om Aryan. Vem Aryan är förblir oklart, och därför får biopubliken betrakta honom utifrån precis som Stern gör. Här kan man göra tolkningen att i en cynisk värld finns inget utrymme för att möta det gudomliga. I något skede slås Stern av att han bemött Aryan på fel sätt och säger: Du har säkert ett budskap att framföra. Vilket budskapet är ger han sig ändå inte tid att fråga efter.

■ ERIKA RÖNNGÅRD

chockartat, för jag är inte den jag hade föreställt mig. Kreativitet är inte ett tryggt område att röra sig på.

Du har jobbat mycket med helighet som tema. Har det förändrat din Gudsrelation?
– Jag har fått större tillit till det goda i livet. Det som jag tyckt så mycket om med kursen *Helighetens bilder* är att den visar på både rädslan och fascinationen inför det heliga. Jag har alltid haft en stark existentiell rädsla och en otrygghet som kommer med den. Det har blivit mycket, mycket bättre med den saken. Det är mycket tack var den gre-

gorianska sången – och tack vare god litteratur. Jag läser Bibeln ganska lite, men till exempel **Wilfrid Stinissen** tycker jag mycket om. Och jag läser psaltartexter och böner.

Hon har haft svårt för den lutherska kyrkans fixering vid ord.

– Förr hade vi bara fragment av skriften, vi hade färre ord, vi idisslade dem och tog in dem med hela vår kropp. Bön var inte i första hand en angelägenhet för intellektet utan för kroppen, och efter ett tag cirkulerade allt det goda i vårt blodomlopp.

Uppvuxen i Helsingfors har hon ofta

känt att tro – och framför allt tro i kombination med kultur – är något skamligt och pinsamt. På Åland är det annorlunda.

– Kyrkan finns bland människor och är en mötesplats, banden mellan kultur och kyrka är starkare. Tidigare har ingen velat ha mig i kyrkan i egenskap av bildkonstnär, men på Åland har det funnits plats för mig. Och nu ska jag stå ut i kyrkor i Sverige!

Efter ett halvt yrkesliv som konstnär älskar hon fortfarande det hon gör, även om det är osäkert framför allt ekonomiskt.

– Det är ljuvliga saker jag får hålla på med, men de är tunga också. När jag undervisar gillar jag att jobba med alldeles vanliga människor, gärna sådana som blivit lite kantstötta. Det här yrket är sådant att du är insyltad med hela din person. Det finns ingen fristad.

”I allt kreativt vi gör svarar bilden eller rösten. Och det är aldrig de soliga sommarminnena som kommer.”

Distanserat men hejdlöst

BOOK

Isotopia

Författare: Emma Ahlgren
Förlag: Ellips förlag 2018

Emma Ahlgrens lyrikdebüt kombinerar kärnfamilj med kärnfysik. Resultatet fungerar betydligt bättre än man kunde vänta sig.

Isotopia blir en uppgörelse med rötter och familj – kan man bli fri, hur går man vidare?

Ahlgren leker med orden och språket på ett nästan hejdlöst sätt i sin beskrivning av en familj där problemen leder till hårdsmälta och en flykt från hemmet. Den evakuerade pyttepartikeln, som barnet kallas, återvänder små-

ningom till platsen där allt började, bland gamla rävhäus och träd som hunnit växa sig högre.

Dikterna i *Isotopia* bildar en så sammanhållen berättelse att jag skulle vilja kalla helheten prosalyrik trots att de enskilda dikterna ligger mycket närmare lyriken än prosan.

Ahlgrens språk och formuleringar är humoristiska trots det mörka ämnesvalet – inte på det sättet att de får mig att skratta högt,

Stark bok om att förlåta

BOOK

Jag är deras röst. Kampen för överlevnad under folkmordet i Rwanda – och en kvinnas val

Författare: Immaculée Ilibagiza och Steve Erwin
Förlag: Libris

Immaculée Ilibagiza är 22 år när hon stängs in i en liten toalett tillsammans med sju andra tutsikvinnor. När hon kommer ut tre månader senare har en miljon tutsier dödats i folkmordet i Rwanda 1994. Bland de dödade är hennes föräldrar och två av hennes tre bröder.

I *Jag är deras röst* för Immaculée Ilibagiza sin familjs talan. Det är en stark berättelse om en stark kvinna som med Guds hjälp överlever folkmordet. Samtidigt lär hon sig älska och förlåta mördarna.

Samtidigt som det pågår ett krig utanför toaletten pågår ett krig inom Immaculée Ilibagiza. Hon beskriver det som att hon hör den ondes röst. Den rösten visar negativa och nedbrytande tankar i hennes öra. Hon tar sin tillflykt i bön till Gud.

Det inre kriget, som också omfattar hur hon lyckas svänga hatet mot mördarna till kärlek, ger boken dess andliga dimension. Den är minst lika viktig i berättelsen. Att kunna förlåta dem som dödat ens familj är inget man kan åstadkomma av egen kraft. Till det behövde hon Gud. Om alla människor lärde sig förlåta som hon skulle världen vara en lite bättre plats att leva i.

Det här är en lättläst och fängslande bok. Immaculée Ilibagiza berättar personligt om bakgrunden till folk-

mordet. Hennes föräldrar var lärare och gjorde inte skillnad på folk. Som barn, när alla tutsier i skolan ombads ställa sig upp, visste hon inte om det berörde henne eller inte.

Eftersom berättelsen är personlig får läsaren inte reda på vad som gjorts i Rwanda för att folkmordet inte ska upprepa sig. De som dömts för folkmordet har snart avtjänat sina fängelsestraff. Kommer hatet att vändas mot dem när de väl kommer ut?

Berättelsen vittnar om hur lite mänskligheten lärt sig av historien. Dessvärre satte inte förintelsen av judarna under andra världskriget stopp för folkmord. Enbart i Rwanda har folkmord skett 1959, 1973 och 1994. Än idag sker folkmord och det finns inga som helst tecken på att mänskligheten lärt sig sin läxa. Den tilltagande antisemitismen och rasismen är bara några exempel på det.

I boken berättar Immaculée Ilibagiza hur viktig hennes katolska tro är för henne. Men de mest katolska inslagen i hennes trosutövning har ändå lämnats bort ur berättelsen. I berättelse ber hon varken till jungfru Maria eller till något helgon. Men hon ber heller inte till Jesus, endast till Gud. I slutet av boken tackar hon däremot Gud och jungfru Maria.

Trots att hennes hem har plundrats och bränts har Immaculée Ilibagiza ändå funnit några bilder som ingår i boken. Dessvärre har bilderna blivit mörka när boken tryckts.

■ JOHAN SANDBERG

IMMACULÉE ILIBAGIZA överlevde ett folkmord. Hon bor i dag i New York med sin man och två barn. FOTO: ADRIAN WARREN

got större än de enskilda delarna.

Isotopia är en diktsamling man gärna kan läsa mer än en gång. Man kan vandra målmedvetet genom berättelsen för att få veta hur det går, men lika gärna kan man ströva planlöst och stanna upp för att markera de formuleringar man gillar mest.

■ ERIKA RÖNNGÅRD

PSALMVÄVEN JUNI

1	B	2	S	3	L	4	J	5	K	6	F	7	T	8	C	9	R	10	I	11	N	12	H	13	U	14	O	15	F	16	L	17	P	18	K	19	S
20	R	21	U	22	G	23	E	24	K	25	F	26	T	27	C	28	I	29	J	30	L	31	K	32	R	33	A			34	N	35	B	36	I	37	D
38	U	39	S	40	J			41	H	42	F	43	C	44	G	45	O	46	E	47	A	48	P	49	L	50	I			51	N	52	B	53	G	54	U
55	F	56	E			57	C	58	J	59	A	60	B	61	R	62	I	63	M			64	K	65	U	66	L	67	H	68	E	69	A	70	L	71	K
72	B	73	P	74	A	75	D	76	R			77	U	78	O	79	S			80	B	81	C			82	R	83	H	84	U	85	F	86	I		
87	B	88	T	89	S	90	D	91	I	92	E	93	P	94	L	95	R	96	N			97	K	98	T	99	G	100	B	101	N	102	I	103	R	104	F
105	K	106	J			107	L	108	M	109	S	110	G	111	U			112	T	113	A	114	E	115	B	116	I			117	D	118	F	119	C		
120	E	121	R	122	U	123	B			124	J	125	K	126	L	127	A	128	D			129	S	130	O			131	M	132	I	133	H	134	P		

Konstruerat av ANN HUSMAN

A Kan glasskärvor ge

7459113473369127

B Är den som tillfrisknat

3560115528717210012380

C Plötsligt infall

857119814327

D Dåligt målat

759011737128

E Har sin balja

2356689246114120

F För korrigeringar

85104251185561542

G Fogade sig

44531102299

H Kain var hans far

83133124167

I Sjunger inte vackert

50361321010228629186116

J Äldre bostad

4295840106124

K Bär astronaut

1831641057124971255

L Känd för bräckt vatten

1263066499410716370

M Också ett rep

63108131

N Grekisk stad i Boiotien

10134965111

O En sådan uppträder så här

130147845

P ”Demonstjärnan” i stjärnbilden Perseus

93481341773

R Ges med spruta

1213295619201037682

S Orangegul ost

397912919892

T Förtryckt

8826112798

U Kan insekter

11121547713651223884

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–U. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A74, den andra A59 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–U bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 294, *O, att min Gud jag kunde lova*, vers 6, som börjar med orden ”Vem är som mig så rikt välsignar”. **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Gunilla Söderholm**, Dalsbruk, **Heidi Henricson**, Kronoby och **Märta Lönn**, Borgå. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 26.6.2018. Märk kuvertet ”Juni–Psalmväv”. Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

Som börjar med orden:

Namn & adress:

UR EVANGELIET

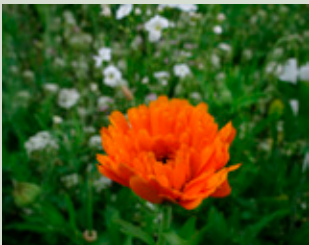
”Jesus svarade: Råvarna har lyor och himlens fåglar har bon, men Människosonen har inget ställe där han kan vila sitt huvud.”
Läs mera i Luk. 9:57–62.

OM HELGEN

Vårt svar

Texterna för den här söndagen handlar om kallelsen till Guds rike och vårt svar på den kallelsen.

Uppgifterna och lockelserna i det jordiska livet kan hindra oss att ta emot den kallelse som Jesus ger oss. Om man tvekar och dröjer kan tillfället gå förbi.

RUNT KNUTEN

”Det finns några platser kvar på vårt Drama- och konstläger med temat cirkus.”

Läs mer i Vanda svenska församlings annons.

Midsommarvaka vid Pörkenäs lägergård fredag 22.6 för alla åldrar

kl. 17 Familjekul med hoppborgar, plättstekning och korv
kl. 19 Program i kapellet, tal och sång: Fredrik Kass, Ann-Britt Hedman, KUng-teamet, Johan Klingenberg m.fl.
Pörkenäs brudpar uppmärksammas.
Kaffe och korvpaus.
kl. 22 Mässan ”Människa kom fram”, Hans Häggblom m.fl.
MIDSOMMARDAGEN 23.6
kl. 17:30 Midsommarfestivalen inleds med Toughest Saint 2018 hinderbana
kl. 18 Konsertkväll med Simon Ådahl, Andreas Forsberg, Cristian Gummerus, Multiply och undervisning av Petrus Transform.
Varmt välkomna!

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Ludvig Andersson 044 050 3020, ludvig.andersson@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN GÖRAN STENLUND

FOTO: GÖRAN STENLUNDS ARKIV

Kom, nu är allt färdigt!

DET FINNS många hjälporganisationer som gör ett gott arbete med att bistå människor i deras olika behov. Men det som dessa organisationer gör har ingen betydelse för oss när vårt liv är slut.

Annorlunda är det med den kristna kyrkan. Den kristna tron har nämligen en evighetsdimension. När den kristna kyrkan förmedlar Guds kallelse till oss, då gäller det både vår tillvaro i denna värld och livet efter detta.

Första årgångens evangelietext för söndagen, Luk 14:15–24, berättar om hur Jesus är bordsgäst hos en farisé. Någon säger: ”Salig är den som får äta vid måltiden i Guds rike!” Då lyfter Jesus upp frågan om vem som får vara med på festen. Vem får komma till Gud? För vem går det så väl? Frågan gäller oss alla. För oss alla kommer det nämligen att gå väl eller illa. Antingen kommer vi rätt – hem till Gud. Eller så går det illa.

Jesus berättar om en man – underförstått Gud själv – som ordnar en stor festmåltid och sänder ut inbjudan: ”Kom, nu är allt färdigt!” Men de inbjudna vill inte komma. En ska gå och titta på sin nyinköpta åker, en annan på sina nya oxar, en tredje har just gift sig. Då blir husets herre vred och säger till sin tjänare: ”Hämta hit fattiga, handikappade, blindade och lama. Gå ut på vägar och stigar och se till att människor kommer in, så att mitt hus blir fullt. Men ingen av dem som först blev inbjudna ska få vara med på min fest.”

Här målar Jesus upp en bild av evangeliets innersta hemlighet: de fattiga och ovärdiga får komma. Men de rika och självbelåtna förkastar inbjudan och blir utanför. Det är bara den törstige som dricker – också ur livets källa. Sådan är Guds stora gåva till oss alla. Sådant är kallelSENS stora allvar.

■ GÖRAN STENLUND

Göran Stenlund är verksamhetsledare för Svenska Lutherska Evangeliföreningen (SLEF), delegat vid kyrkomötet och viceordförande för gemensamma kyrkofullmäktige i Vasa.

I dag hoppas han att kallelsen till Guds rike ska nå ut till alla länder och folkslag genom den kristna missionen.

Hans tips: Fundera på vad som är större: att bli bjuden till presidentens självständighetsfest eller till Guds eviga glädjefest?

#bönetwitter

Herre, tack för att du har bjudit också mig till ditt rike. Amen.

Följ Kyrkpressens bönetwitter på sökordet #bönetwitter
Veckans tweet är skriven av Göran Stenlund.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Hes. 33:30–33

ANDRA LÄSNINGEN
Hebr. 12:1–6

EVANGELIUM
Luk. 9:57–62

Tredje söndagen efter pingst.
Temat är ”Kallelsen till Guds rike”.

PSALMFÖRSLAG

803, 429, 897, 932 (N).

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

I KLARSPRÅK

Gregoriansk sång är en form av kyrkosång. Den är enstämmig och rytmiskt fri och framfördes ursprungligen alltid utan ackompanjemang.

Sitt namn har den fått av Gregorius den store som var påve 590–604 och som enligt legenden skapade den gregorianska sången. Senare forskning har visat att den snarare baserar sig på en kombination av äldre romersk och gallisk sång.

Den gregorianska sången spred sig snabbt över Europa tack vare att Karl den Store för att visa sin makt krävde att kyrkorna skulle övergå till den nya liturgiska sången. Till Norden kom den via England och Tyskland. Källa: Wikipedia

KALENDERN 8–20.6

ÄBOLANDS PROSTERI

■ **VÄSTÄBOLAND**
Pargas församlingsdistrikt:
Sö 10.6 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Grönqvist, Lagerroos, Ollila.
On 13.6 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Lagerroos, Ollila.
To 14.6 kl. 15: Pilgrimsvandring – start vid klockstapeln. Vandring till Qvidja, 13,5 km. Kaffe och smörgås efter vandringen. Avslutas med mässa i Qvidja kapell. Skjuts tillbaka efter mässan. Anmäl till pastorskansliet om du deltar i vandringen.
– **kl. 19:** Kvällsmässa i Qvidja kapell, Heikkilä, Ollila. Buss från församlingshemmet kl. 18.30, retur 19.45. Anmäl till pastorskansliet om du vill åka buss.
Sö 17.6 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Heikkilä, Ollila.
Ti 19.6 kl. 20: Aftonandakt på Bläsnäsudden, Grönqvist.
On 20.6 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Heikkilä, Ollila.
Nagu kapellförsamling:
Sö 10.6 kl. 14: Gudstjänst i Nötö kyrka, Granström, Ollila.
– **kl. 18:** Finsk kvällsmässa i Nagu kyrka, Kopperoinen, Ollila.
Sö 17.6 kl. 11: Högmässa med konfirmation i Nagu kyrka, Granström, Heikkilä.
Korpo kapellförsamling:
Sö 10.6 kl. 11: Konfirmationsmässa i Korpo kyrka, Killström, Granlund.
Sö 17.6 kl. 15: Gudstjänst i Norrkata kyrka, Killström, Granlund.
Houtsjär kapellförsamling:
Sö 10.6 kl. 11: Högmässa med konfirmation i Houtsjär kyrka, Heikkilä, Heikkilä.
Sö 17.6 kl. 11: Högmässa med Petrus bibeldagar i Houtsjär kyrka, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 10.6 kl. 13: Gudstjänst i Iniö kyrka, Vuola.

■ **ÄBO**
Sö 10.6 kl. 12: Högmässa, Aurelia. Wikstedt, Taulio. Kyrkkaffe. Vi firar Skapelsens söndag
ons 13.6 kl. 13–15: Sommarcafé, Aurelia
Sö 17.6 kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Lidén, Lempa
ons 20.6 kl. 13–15: Sommarcafé, Aurelia

ÄLANDS PROSTERI

■ **HAMMARLAND**
3 söndag efter pingst 10.6: Gudstjänst kl. 12. Ingemar Johansson och kantor
4 söndag efter pingst 17.6: Högmässa kl. 12. Mårten Andersson och Carl Micael Dan

■ **JOMALA**
Lö 09.6 kl. 18.00: Barnkörskonsert JIPPI! Med åländska och finska barnkörssångare, orkester samt dansgrupp.
Sö 10.6 kl. 11.00: Högmässa P Blumenthal, E-H Hansen, A Karlsson

Sö 17.6. kl. 11.00: Högmässa med konfirmation S Ång, K Gäddnäs, E-H Hansen, S Winé, A Karlsson, J Boholm–Saarinen

■ **MARIEHAMN**

Sö 10.6 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.
Sö 17.6 kl. 11.00: Högmässa i S:t Görans kyrka.
On 20.6 kl. 19.30: Konsert i S:t Görans kyrka, Jenny Carlstedt – sång, Marcus Boman – piano.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19 500.

■ **SUND-VÅRDÖ**

Söndag 10.6 kl. 11.00: Gudstjänst i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Kent Eriksson. Erica Danielsson, sång.
Söndag 17.6 kl. 11.00: Högmässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, Kent Eriksson.
<http://sund-vardoforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

■ **KORSNÄS**

Sö. 10.6. kl. 11: Gudstjänst, Johan Eklöf, Deseré Granholm
Sö. 17.6. kl. 11: Högmässa, Johan Eklöf, Kjell Lolax
Ons. 20.6. kl. 19: Sommarsamling i Strandhyddan, Guy Kronqvist, systrarna Andtfolk

■ **KRISTINESTAD kristinestadssvenska församling**

Sö 10.6 kl. 12: Högmässa i Kstads kyrka med installation av khde, D. Norrback predikan, biskop Björn Vikström liturg, kantor A K Martikainen, lovsångsgruppen, kyrkokörerna medverkar. Efter mässan kyrkkaffe och gemenskap i förs.hemmet.
Lö 16.6 kl. 14: Konsert ”O happy day” – traditionella och nyare gospelsånger med Rosegarden Gospelsingers i Kstads kyrka.
Sö 17.6 kl. 13: Konfirmationsmässa i Lfjårds kyrka (obs. klockslag), Norrback, Martikainen, kyrkokören, Gospelkören.
Sö 17.6 kl. 18: Högmässa i Sideby kyrka, Engström, Martikainen
ON 20.6 kl. 8.45: Morgonbön i Kstads kyrka, Norrback

■ **NÄRPES**

www.narpesforsamling.fi
Närpes
Sö 10.6 kl. 12: Gudstjänst Joel Snickars pred., Lövdahl lit., S.Lindén.
Sö 10.6 kl. 18: Människa kom fram – mässa på Fridskär, Torsten Sandell pred., Jakobsson lit., G.Lindén kantor o körledare. ”Kristen vid Bosporen” Tua Sandell. Servering.
Sö 17.6 kl. 12: Gudstjänst Snickars pred o lit., S.Lindén.
Sö 17.6 kl. 18: Kvällsgudstjänst på Frank Mangs Center, Snickars pred., Ingvesgård lit.
Övermark
Sö 10.6 kl. 10: Gudstjänst Joel Snickars pred., Jakobsson lit., Rosengård.
Sö 17.6 kl. 10: Högmässa med konfirmation, Sundqvist, Rosengård, Övermark gospel.
Pörtom
Sö 10.6 kl. 12: Högmässa Sund-

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 8.6 Anette Nyman, Pedersöre **Sö** 10.6 9.03 Ett ord om helgen **Må** 11.6 Pamela Granskog, Helsingfors **Ti** 12.6 Anna Edgren, Åbo **Ons** 13.6 Björn Wallén, Ingå **To** 14.6 Anette Nyman, Pedersöre **Fre** 15.6 Helena Salenius, Helsingfors **Sö** 17.6 9.03 Ett ord om helgen **Må** 18.6 Malena Björkgren, Åbo **Ti** 19.6 Sara Torvalds, Karis **Ons** 20.6 Björn Wallén, Ingå **To** 21.6 Anette Nyman, Pedersöre.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 8.6 Margareta Puiras, Ekenäs **Sö** 10.6 Kallelsen till Guds rike. Textläsare: Maria Boström och Lucas Boström. **Må** 11.6 Martin Sandberg, Vasa **Ti** 12.6 Denice Stenfors–Merikallio, Helsingfors **Ons** 13.6 Boris Salo, Jakobstad **To** 14.6 Rasmus F. Forsman, Borgå **Fre** 15.7 Margareta Puiras, Ekenäs **Sö** 17.6 Förlorad och återfunnen. Textläsare: Maria Björnberg och Maria Repo–Rostedt. **Må** 18.6 Heidi Jäntti, Sibbo **Ti** 19.6 Nils–Gustav Sahlin, Helsingfors **Ons** 20.6 Boris Salo, Jakobstad **To** 21.6 Rasmus F. Forsman, Borgå.

VEGA

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 10.6 Gudstjänst med Jakobstads svenska metodistförsamling. Predikant: Sarah Tiainen. Mötesledare: Fredrik Wegelius. Pianist: Rolf Lindqvist. Sång och musik: Lovsångsgruppen. Textläsare: Hanna och George Yamoah. Vittnesbörd: Ferlie Strömberg. **Sö** 17.6. Tvåspråkig musikgudstjänst med Ingå församling. Kammarmusikfestivalen Musik vid havet. Predikant och liturg: Tom Sjöblom. Kantor: Marianne Gustafsson–Burgmann. Musiker: Isaac Rodriguez, klarinett och Nonna Knuutila, violin. Textläsare: Terese Norrvik.

qvist, G.Lindén. Efteråt 50-års konfirmandträff i förs.hemmet. **Sö 17.6 kl 18:** Gudstjänst Lövdahl, S.Lindén.

KORSHOLMS PROSTERI

■ **BERGÖ**
Må 4.6– sö 10.6: Skriftskolläger vid Piispala lägergård. **Sö 10.6 kl. 14:** Gudstjänst, Englund, Brunell.
On 13.6 kl. 18: Kyrkokören övar i församlingshemmet. **Sö 17.6 kl. 14:** Högmässa med konfirmation. Englund, Brunell.

■ **KORSHOLM**
Sö 10.6: **kl 11 Gudstjänst:** i kyrkan, Rune Fant, Ruth Vesterlund och Nordqvist–Källström. **kl 13 Högmässa:** i Smedsby församlingsgård, Rune Fant, Ruth Vesterlund och Nordqvist–Källström. **Sö 17.6:** **kl 11 Konfirmationsmässa:** vinter-skriftskolan, Bergström–Solborg och Westerlund. **Ons 20.6:** **kl 18 Sommarallsång:** i Smedsby församlingsgård, servering. Bergström–Solborg och Westerlund.

■ **KVEVLAX**
Sön 10.6 kl. 10: Högmässa med konfirmation, Snellman, Kontunen, Ihatsu, Andrén, Kyrkokören. **Sön 17.6 kl. 10:** Gudstjänst, Kontunen, Andrén.

■ **MALAX**
SÖ 10.6 kl. 18: Gudstjänst i kyrkan. Lit/pred. Patricia Strömbäck, Katri Lax. **Ti 12.6 kl. 8:** Symötesresa, sju broars väg. Start kl. 8 från FH och kl. 8.15 från KH. **LÖ 16.6 kl. 10:** Konfirmationsmässa i kyrkan. Tornberg, Norrback, Flygar, Lax. **SÖ 17.6 kl. 10:** Högmässa i kyrkan. 50-års konfirmanderna inbjudna. Kyrktaxi. Tornberg, Erica Nygård.

■ **PETALAX**
Skriftskolläger: må 4.6 – sö 10.6 på vid Piispala lägergård. **Gudstjänst:** sö 10.6 kl. 11. Englund, Brunell.

Högmässa med konfirmation: sö 17.6 kl. 10. Björklund, Brunell. Kyrkokören medverkar. Kyrktaxi.

■ **REPLIT**
Sö 10.6. kl 10: Gudstjänst i Replot, Samuel Eriksson, Heidi Lång. **Sö 17.6. kl 10:** Konfirmation och högmässa i Replot, Glenn Kaski, Robert Kronqvist, Michael Wargh och Britt Nyback.

■ **SOLF**
Byafestens sång- och musikgudstjänst: i kyrkan lörd 9.6 kl 11–12. Medv. bl a Solf stråkorkester under ledning av Karl-Erik Berg, barnkören Solfångarna med Karin Sårs och Tuva Kecklund under ledning av Karolin Wargh, Rose-Marie Bonns, Jeanette Smeds, Gun-Lis Landgårds, Ann-Mari Audas–Willman. Vi sjunger sommarpsalmer och bär upp kollekt för Kyrkans Utlands-hjälps arbete i Nepal. Arrangörer: Byarådet, Sols församling och Solf fria församling. **Högmässa med välsignelse av nya hjälpledare:** sönd 10.6 kl 18, Ann-Mari Audas–Willman, Olof Jern och Karolin Wargh. Efteråt lemonadfest i Prästgården för tidigare, nya och blivande hjälpledare. **Dagläger för barn:** på Kronvik lägergård 12–14.6, ansvarig lägerledare Olof Jern. **Högmässa med konfirmation:** sönd 17.6. kl 11 (Obs klockslaget!), Ann-Mari Audas–Willman, Olof Jern, Karolin Wargh.

■ **VASA**
TREFALDIGHETSKYRKAN
Ekumenisk parkgudstjänst: i kyrkparken sö 10.6 kl 13. Forslund, Dan Andersson, Roger Andersson. **Aftonmusik:** ons 13.6 kl 19.30. Seeli Toivio, cello. Fritt inträde. **Konfirmationsmässa:** (Efö skriban) lö 16.6 kl 11. Erikson, Häggblom, Sjöbacka, Lindvik. **Konfirmationsmässa:** sö 17.6 kl 13 Jern, Hänninen, Mäkelä, Vidjeskog. **Aftonmusik:** ons 20.6 kl 19.30. Katariina Korkman, sång, Christine Bengtsson–Lumio, piano. Fritt inträde. **Midsommarfest:** på Alskat läger-

gård midsommarafton 22.6 kl 15–18. Musik, allsång, servering. Lindblom, Vidjeskog. Busstransport. Rutten i Vbl 21.6. Anm. senast 15.6 tfn 06 3261 309.

BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: 10.6 at 1 pm. Thölix, Lohikoski–Ojala. **Konfirmationsmässa:** sö 17.6 kl 10 Lundström, Böckelman, Heikius. **DRAGNÄSBÄCKS KYRKA**
Högmässa: sö 10.6 kl 11 Brunell, Vidjeskog. **SUNDOM KYRKA**
Högmässa: sö 17.6 kl 10 Hänninen, Andersson.

PEDERSÖRE PROSTERI

■ **ESSE**
Fr 8.6 kl. 18: K12, hamburgarkväll vid församlingshemmet. **Sö 10.6 kl. 10:** Högmässa i kyrkan, Granlund, Ahlvik, Ray, textläsare Elisabet Smeds, kyrkvårdar Bäckby–Värnum–Humla. **– kl. 14:** Sammankomst i Punsar bönehus. **Fr 15.6 kl. 14:** Nattvard i Esselunden, Granlund, Ravall. **– kl. 15:** Sommarsång i Essehemmet, Ravall. **Sö 17.6 kl. 10:** Gudstjänst i kyrkan, Granlund, Ravall, textläsare Maderlén Ahlvik, kyrkvårdar Lappfors. **– kl. 14:** Sammankomst i Punsar bönehus. **– kl. 19:** Musik i junikvällen i kyrkan: Pedersöre blåsorkester, dir. Mikael Björklund, sång Sara Ray, andakt Monica Cederberg. Kollekt.

■ **JAKOBSTAD**
FR 8.6 kl. 19.00: In da house i Församlingscentrets ungd.utr., Es-selström. **SÖ 10.6 kl. 14.00:** Förbundet Kyrkans Ungdoms sommar dagar i Församlingscentret. Tema: ”Vila Vandra Växa”. Gäst: Agne Nordlander, Sverige. Mera info www.kyrkans-ungdom.nu **LÖ 9.6 kl. 18.00:** Förbundet Kyrkans Ungdoms sommar dagars festkväll i Församlingscentret. ”Vandra med Kristus”, Agne Nordlander, KU:s blåsorkester, Kristoffer Streng, Rebecca Ekman, Lisen Borgmästars. Cirkusshow med Trygve Cederberg och deltagarna i cirkusskolan. Välsignelse av Kung-teamet. Skilt barn- och tweensprogram efter cirkusshowen.

SÖ 10.6 kl. 12.00: Högmässa i Jakobstads kyrka, pred. Agne Nordlander, lit. Salo, Borgmästars, Paletten, m.fl. Högmässan bandas för radion och sänds 24.6. Efteråt kyrkkaffe på kyrkbacken. **SÖ 10.6 kl. 15.00:** Sammankomst i Skutnäs bönehus, Sture Wargh. **MÅ 11.6 kl. 9.00:** Sommaröppen dagklubb vid Kyrkostrands förs. hem. För barn 0–5 år i sällskap med vuxen. Lek ute/inne enligt väderlek. Samling och servering kl. 10. Besöksavgift 3 €/familj/gång. **MÅ 11.6 kl. 17.00:** Tehuset, en multikulturell mötesplats för kvinnor och barn, i Församlingscentrets ungd. utr., Sandström. **Ti 12.6 kl. 11.00:** Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal. **Ti 12.6 kl. 13.00:** ”Kvar i stan” i Församlingscentret. ”Läkande berättelser”, Gunhild Berger, Borgmästars. **Ti 12.6 kl. 17.30:** Samtal och förbön i Församlingscentret. **ON 13.6 kl. 19.00:** Öppen sommarbibelskola i Jakobstads kyrka. ”Guds dynamit!” Apostlagärningarna, Salo. **FR 15.6 kl. 19.00:** In da house i

Församlingscentrets ungd.utr., Wikblad. **SÖ 17.6 kl. 12.00:** Konfirmationsmässa i Jakobstads kyrka, skriftskola 1, Salo, Wester, Esselström. **SÖ 17.6 kl. 13.00:** Konfirmationsmässa i Pedersöre kyrka, skriftskola 2, Åstrand, Anderssen–Löf, Östman, violin och sång Jonna Marjamäki, Wikblad, sommarsteolog Helena Smeds, Torbjörn Anderssen. OBS! Tiden och platsen. **SÖ 17.6 kl. 15.00:** Sammankomst i Skutnäs bönehus, Stefan Snellman. **MÅ 18.6 kl. 17.00:** Tehuset, en multikulturell mötesplats för kvinnor och barn, i Församlingscentrets ungd.utr., Sandström. Gäst: Tina Halpin. **Ti 19.6 kl. 11.00:** Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal. **Ti 19.6 kl. 13.00:** ”Kvar i stan” i Församlingscentret. ”Vem var Gabriel Aspegren?”, Bertel Widjeskog. **Ti 19.6 kl. 17.30:** Samtal och förbön i Församlingscentret. **ON 20.6 kl. 19.00:** Öppen sommarbibelskola i Jakobstads kyrka. ”Guds dynamit!” Apostlagärningarna, Salo.

■ **KRONOBY**
Ungdomssamling: lö 9.6 kl 19.30 vid Sommarhemmet. Magnus Dahlbacka
Mässa: sö 10.6 kl 10.00 kyrkan, Krokfors
KUs projektkör övar: sö 10.6 kl 19.30 i Nedervetil fh
Compleorium: må 11.6 kl 21.00 i Päräs kapell
Allsång och program: ti 12.6 kl 19.00 vid Forsnäsparken. Gospel Riders sjunger med och för oss. Från kl 18.00 försäljning av våfflor (även glutenfria) och plantor. Arr KU
Ungdomssamling: fr 15.6 kl 19.30 vid Sommarhemmet
Sommarfest, säsong avslutning: lö 16.6 kl 19.00 vid Sommarhemmet, Samuel Eriksson, sång och tal. Arr SLEF
Finsk gudstjänst: sö 17.6 kl 18.00 vid Hospitalskyrkan, Wallis, Ellfolk–Lasén
Barnläger: ti 19.6–on 20.6 vid Sommarhemmet. Anm senast 12.6 till pastorskansliet. Se närmare kronobyförsamling.fi

■ **LARSMO**
Sö 10.6 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Wiklund. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Murmästar
Sö 17.6 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Torvald Hjulfors
Lö 16.6 kl. 14 Konfirmation grupp 1 o 2: Sjöblom, Lassila, Wiklund
Lö 16.6 kl. 16 Konfirmation grupp 3 o 4: Sjöblom, Lassila, Wiklund
Kyrkvård: Barn- och ungdomsdirktionen
Sö 17.6 kl. 10 Högmässa: Lassila, Sjöblom, Wiklund. Konfirmandernas nattvardsgång. Kyrkvård: Furuholmen
Må 18.6. kl. 18 Sommarkväll: vid prästgårdsstranden. Gemenskap, servering, andakt, Lassila

■ **NEDERVETIL**
SÖ 10.6 kl. 10.00: Högmässa, Store, Smedjebacka. **SÖ 10.6 kl. 19.30:** KU:s projektkör övar i fh. **FR 15.6 kl. 13.00:** Andakt med nattvard i pensionärshemmet, Store, Smedjebacka. **FR 15.6 kl. 19.30:** Ungdomssamling med Kung-teamet i fh. Grillkväll. **Sö 17.6 kl. 11.00:** Konfirmationsmässa, Store, Smedjebacka, Dalhem, Kyrkokören och hjälpledarna. **Kansliet öppet 1.6 – 31.8:** tisdagar

kl. 12 – 14, stängt v.28 – 29. Vid behov kontakta Terjärv församling, tel: 040 868 6900.

■ **NYKARLEBY**
Fr 15.6 Församlingsutfärd till Kronoby: pris 25 €, anmälan till Monica Borgmästars senast 12.6, tfn 040 8687053
CENTRUM
Sö 10.6 kl 10 Gudstjänst: kyrkan, Sandvik, Ringwall
Sö 17.6 OBS Ingen gudstjänst MUNSALA
Sö 10.6 kl 12 Högmässa: kyrkan, Sandvik, Ringwall
Sö 17.6 kl 13 Konfirmationsmässa: kyrkan, Sundstén, Östman, Lönnqvist
JEPPÖ
Sö 10.6 kl 10 Finsk gudstjänst: fh, Östman, Lönnqvist.
– kl 14 Sängstund: bönehuset, andakt och önskesånger ur Si-onsharpan. Bo–Greger Nygård o Birgitta Sarelin.
To 14.6 kl 13 Andakt med HHN: pensionärsmatsalen
Sö 17.6 kl 10 Konfirmationsmässa: kyrkan Östman, Sundstén, Lönnqvist. Efteråt 50-årskonfirmandernas samkväm i fh.

■ **PEDERSÖRE**
www.pedersoreforsamling.fi
Fr 8.6 kl 14: Andakt i Pedersheim, Esse församling
Fr 8.6 kl 20: Ungdomssamling Night Café, Mi & Dennis, Hällsand sommarhem (Obs! ungdomarna flyttar ut till Hällsand sommarhem för sommaren, adress: Hällvägen 307, 68600 J:stad)
Sö 10.6 kl 10: Högmässa med nattvard i kyrkan, lit. Erikson, pred. Österbacka, kantor Johan Sten, textläsare Gunnel Saviaro, dörrvärdar Skutnabba
Sö 10.6 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Staffan Snellman, tolkning
Sö 10.6 kl 19: Sommarfest i Källby bönehus, Simon Jern, Kristian Nyman, sång av Juliana & Johan Sten, lotteri
Fr 15.6 kl 14: Andakt i Pedersheim, Häggblom, Sten
Sö 17.6: Ingen gudstjänst kl 10 i kyrkan, istället kvällsgudstjänst kl 20
Sö 17.6 kl 13: Konfirmationsmässa i kyrkan, Jakobstads svenska församling

Sö 17.6 kl 15: Sammankomst i Flynnängens bönehus, Torvald Hjulfors
Sö 17.6 kl 20: Orgelmeditation – kvällsgudstjänst i kyrkan, orgel Johan Sten, Häggblom, dörrvärdar Lövä
Församlingskansliet stängt tisdagar under sommaren (under tiden 19.6–7.8)!

■ **PURMO**
Lö 9.6 kl. 10–13: Sommaröppning med rea vid Drängstugan. Saft och kanelbullar.
Sö 10.6 kl. 18: Kvällsmässa i kyrkan, Granlund, Granvik.
To 14.6 kl. 14: Andakt i Sisbacka pensionärshem, Kanckos.
Sö 17.6 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan, Erikson, Granvik.
Diakonissan är säkrast anrättbar på telefon vardagar kl. 9–11 (0403100463), mottagning onsdagar kl. 12–14.

■ **TERJÄRV**
Sö 10.6: kl 10 Gudstjänst, khden, Leni Granholm.
Skriftskolläger i Vuokatti 10–14.6, avfärd 10.6 kl 13 från förs.h.

MÅ 11.6 kl 19: Karasamling hos Bernhard Söderbacka, Bengt Strengell medv.
FR 15.6 kl 10: Konfirmandernas övning inför konfirmationen.
SÖ 17.6 kl 11: Konfirmationsmässa, khden, kantorn, diakonen, kyrkokören.
ON 20.6 kl 18 Strängbandsövning i förs.h inför SLEF:s årsfest. Nya och gamla sångare välkomna med!
TO 21.6 kl 14: Mässa för äldre, khden, kantorn, diakonen.
FR 22.6 kl 19: Midsommarvaka i Småbönders, tal och sång Samuel Eriksson, Strängband. Servering och lotteri.
Lotterivinster snabb- och huvudlotteri till Slef:s missionslotteri tas gärna emot. Lämnas vid Missionsstugan, pastorskansli eller kontakta Lisen Söderbacka 050-4005496 senast 15.6.2018.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ
SÖ 10.6 KL. 10: Gudstjänst S:t Olofs, Pellinge, Eisentraut–Söderström, Helenelund. Kyrkkaffe på Hörberggården.
KL. 12.15: Högmässa i domkyrkan, Smeds, Björkholm–Kallio, Tölander
TI 12.6 KL. 12: Lunch med andakt i församlingshemmets Sal
TI. 12.6 KL. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Julia Tamminen
ON 13.6 KL. 9–13: Familjecafé på Domprostgården. Avgiftsfri servering: korv, spenatplättar, saft, kaffe med dopp.
TO 14.6 KL. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Mikael Helenelund
KL. 19: Musik i domkyrkan, Ombrä Sonora ”Concerto delle donne”
Lö 16.6 KL. 11: Konfirmationsmässa i domkyrkan (Ho 1 A), Wilén, Lindgård, Helenelund
Sö 17.6 KL. 10: Gudstjänst i Emsälö kapell, Björkholm–Kallio, Camilla Wiksten–Rönbacka
KL. 12.15: Högmässa med konformation (Ho 1 B), Wilén, Lindgård, Helenelund
TI 19.6 KL. 12: Lunch med andakt i församlingshemmets Sal
KL. 12: Orgelkvart i domkyrkan, Camilla Wiksten–Rönbacka
ON 20.6 KL. 9–13: Familjecafé på Domprostgården. Avgiftsfri servering: korv, spenatplättar, saft, kaffe med dopp.
21.6 KL. 12: Orgelkvart i domkyrkan Jarkko Yli–Annala
KL. 19: Musik i domkyrkan Jere Martikainen, tenor & Fanny Söderström, piano

LAPPRÅSK
9.6 kl. 10–13: Missionens lotteri på Kycklings.
10.6 kl. 12: Högmässa med konfirmation i kyrkan. Susanna Lönnqvist, Mia Aitokari, Susann Stenberg, Elin Lindroos, Sofia Rosenström.
17.6 kl. 12: högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Mia Aitokari

LILJENDAL
10.6 kl. 10: Högmässa i kyrkan, Stina Lindgård, Mia Aitokari.
15.6 kl. 19: Liljendaldagarnas öppningskonsert i kyrkan. NORDLJUS. Hav, grönska och stjärnor i sommarkvällen. Konsert av två fantastiska körer. Duacappella, dir. Dag-Ulrik Almqvist och Kammarkören Idun, dir. Karin Pedersen. Fritt inträde. Kollekt för missionen.
16.6 kl. 10–14: Vintageloppstorg med kvalitetsvaror, utställning av ånglar och snabblotteri i Liljendalgården.
17.6 kl 10: Friluftsgudstjänst vid Mariagården. Stina Lindgård, Mia Aitokari. Kyrkkaffe efteråt. För missionen.

LOVISA
Sö 10.6 kl. 12: Högmässa i kyrkan, Blom, Stöckell
Ti 12.6 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet
On 13.6 kl. 13: Sommarcafé i församlingshemmet
Sö 17.6 kl. 12: Högmässa med konfirmation i kyrkan, af Hällström, Blom, Stöckell, Karlsson
Ti 19.6 kl. 11–13: En Euros Café i församlingshemmet
On 20.6 kl. 13: Sommarcafé i församlingshemmet

RESOR TILL EUropa PÅ SVENSKA

Portofino LIGURIEN

- Hemliga resan 2.0 4–10.9
- Alperna 5 länder 6–13.9
- Toscana – vin och vandring 14–20.9
- Budva, Montenegro 17–24.9
- Polen med Auschwitz 20–28.9
- Balkans pärlor 24.9–1.10
- Portvinsdalen & Glenn Sundstedt 8.10
- Ligurien, Italien 29.9–5.10
- Sorrento-Rom 15–22.10
- Irland 16–23.10
- Calpe, Spanien 16–30.10
- Almuñécar, Spanien 24.10–13.11 & 27.10–16.11

INGSVA

INGVES & SVANBÄCK

www.ingsva.fi
020 743 4520

PERNÄ

Lö 9.6:

– **kl. 19 Sommarkonsert:** i Pernä kyrka. Kammarmusik av Franz Schubert, Einar Englund och Robert Schumann. Eeva Rysä cello, Elina Saksala piano. Fritt inträde, program 10€.

Sö 10.6:

– **kl. 10 Högmässa:** i kyrkan, Silfvergrén Kalliokoski.

To 14.6:

– **kl. 18 Låsmöte i Mikaelstugan:** (OBS! inte hos Fält-Grönqvist i Sprintas som meddelats i Sommarprogrammet)

Fr 15.6:

– **kl. 10 Café Mikael:** i Mikaelstugan

Sö 17.6:

– **kl. 10 Högmässa:** i kyrkan, Djupsjö-backa, Kalliokoski

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforssamling.fi

Sö 10.6 kl. 12: Mässa i Sibbo kyrka. Katja Korpi, Lauri Palin.

Sö 17.6 kl. 12: Mässa i Sibbo kyrka. Camilla Ekholm, Mauriz Brunell.

Konfirmandjubileum: för Norra gruppens konfirmander, midsommaren 1968, den 15.7 kl. 12 i Gamla kyrkan och Prästgården. Anmälan till Margitta Sundbäck (Lindqvist) 044–200 5090 eller Susanna Andersson (Welroos) 040–358 5943.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Fr 8.6

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollméus.

Sö 10.6 Tredje söndagen efter pingst

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Henricson.

Må 11.6

kl. 10–11.30: Babyrytmik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. Grupp 1 (ca 8 – 15 mån.) kl. 10, grupp 2 (ca 2 – 8 mån.) kl. 11. Servering från kl. 10.30. Hollméus.

Ti 12.6

Utfärd för Bokvillans musiklekgrupp: till Svartholmen. Start kl.12 från Edesvikens båtbygga.

kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan.

kl. 17: Five O' Clock Organ i Johanneskyrkan. Eftermiddagsmusik på kyrkans båda orglar. Enlund.

On 13.6

kl. 14: Psalmandakt och sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Westerlund, Henricson.

To 14.6

Utfärd för S:t Jacobs musiklekgrupp till Svartholmen. Start kl.12 från Edesvikens båtbygga.

Fr 15.6

kl. 10–11.30: Musikleik i Hörnan, Högborgsgatan 10, gatunivån. För barn över 1 år. Hollméus

Sö 17.6 4 söndagen efter pingst

kl. 12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Repo-Rostedt, Enlund.
kl. 15: Mässa i Folkhälsans seniorhus, Mannerheimvägen 97. Repo-Rostedt, Enlund

Ti 19.6

kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan.
kl. 17: Five O' Clock Organ i Johanneskyrkan. Eftermiddagsmusik på kyrkans båda orglar. Enlund.

kl. 17.30: Andakt i Drumsö seniorhus. Lindström.

On 20.6

kl. 14: Psalmandakt och sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Repo-Rostedt, Henricson.

Välkommen med på Johannes församlings sommarutfärd 12.7.2018: Vi får tillsammans med guiden Sirpa Kajarinne uppleva Esbobygden med nya ögon och åter trerätters lunch på restaurang Villa Pentry. Vi besöker Klockarmalmens kapell där vi håller musikandakt. Pris 35 €. Start från Kiasma kl. 10 och retur till samma plats kl. 18. Anmälningar senast den 27.6 till diakonissan Barbro Öllberg tfn: 050 3800 656, barbro.ollberg@evl.fi.

MATTEUS

Matteus hemsida: www.matteus.fi
Pastorskansliet: har öppet i juni-juli ti-to kl. 10-14

Matteuskyrkan: är öppen må-fr kl. 10-14. Kom och sitt ner i lugn och ro, tänd ett ljus eller njut av en kopp kaffe. Aula-caféet är också öppet. Välkommen.

MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 10.6 kl. 10: Högmässa, Stefan Forsén, Niels Burgmann, kyrkkaffe i Olavussalen

To 14.6 kl. 12: Sommarträff med Juho och Niels! Välkommen till en gemenskap kring bibeltext, sommarsånger och psalmer. Diskussion med kaffe och dopp. Olavussalen, 1 vän.

Sö 17.6 kl. 10: Högmässa, Juho Kankare, Niels Burgmann, kyrkkaffe i Olavussalen
Matteus ordnar utflykt och mässa: på Lekholmen 15.7. Kom med och spendera söndagen med oss på Lekholmen! Dagens program
10.45 Start från Degerö
11.25 Ankomst till Lekholmen
12.00 Mässa
13.00 Kyrklunch + kaffe
15.00 Avfärd från Lekholmen
15.30 Tillbaka på Degerö
Dagen är avgiftsfri!
Anmäl gärna intresse till My: 050 380 3976 eller my.strom-rantamaki@evl.fi
OBS: ingen mässa i Matteuskyrkan söndagen 15.7.

PETRUS

www.petrusforsamling.net

Sö 10.6

kl.10 Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12. Björk, Hilli
kl.13 Högmässa i Munksnäs kyrka: Tegels. 6. Björk, Hilli
kl.16.30 SommarPuls: Bön, andakt, grillning. Ta gärna med något att grilla.

Hagasalen, Vesperv. 12

Lö 16.6

Bibeldagar för hela familjen i Houtskär 16–20.6: Se tidigare annonsering och petrusforsamling.net

Sö 17.6

kl.10 Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12. Thylin, Ahlberg

kl.13 Högmässa i Munksnäs kyrka: Tegels. 6. Thylin, Ahlberg

kl.16.30 SommarPuls: Bön, andakt, grillning. Ta gärna med något att grilla.

Hagasalen, Vesperv. 12

Övrigt

Lö 23.6

kl.13 Högmässa i Munksnäs kyrka: Tegels. 6. Midsommardagens gudstjänst. Thylin, Ahlberg

Sö 24.6

kl.10 Högmässa i Äggelby gamla kyrka: Brofogdev. 12. Thylin, Hilli

kl.16.30 SommarPuls: Bön, andakt, grillning. Ta gärna med något att grilla.

Hagasalen, Vesperv. 12

Ti 26.6

kl.18 Sommarkonsert: Malms kyrka, Kommunav. 1. Liisa Ahlberg, orgel. Peter Hilli, sång

Café Torpet håller stängt under juli må-kö
Caféet öppnar igen onsdag 1.8 kl.9

HELSINGFORS PROSTERI

Välkommen till Lekholmen: På Lekholmen, ungefär en halvtimmes bätresa från Degerö, håller de svenska Helsingforsförsamlingarna sina skriftskolläger. Lekholmen är också öppen för andra besökare och i sommar ordnas dessutom en del program för vuxna. Läs mera: <https://lekholmen.wordpress.com/program/>

Svartholmens sommarsång: Välkommen till Svartholmen, en ö i Fölisöfjärden, ensam eller i grupp. Båten går från Edesviken. Info www.mustasaarentointakeskus.fi

Det hjälper att prata: Kyrkans samtalshjälp finns till för dig som behöver ett lyssnande öra. De jourhavande är utbildade frivilliga eller kyrkligt anställda med tystnadsplikt.

Samtalstjänsten består av chatt, brev- och telefonjour. Chattjouren är öppen må-to kl. 18–20 och finns på adressen www.samtalstjanst.fi. Telefonjourens nummer är 0400 22 11 90 (från utlandet +358400221190) och du kan ringa varje kväll kl. 20–23. Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors. Vi svarar inom några dagar.

Problem i parförhållandet eller familjen: Familjerådgivningen erbjuder helsingforsare professionell samtalshjälp vid problem i parrelationen och i krisituationer. Vi samtalrar med dig om frågor som berör parrelationen, familjen och dig. Du kan komma ensam, med din partner eller med andra familjemedlemmar. Samtalen med mottagningssekreterarna och familjerådgivarna kostar inte något och är konfidentiella. Samtalen förutsätter inte att du är medlem i kyrkan. Ring tidsbeställningens nummer 09 2340 2555 vardagar kl. 9–12.

Kampens kapell: öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18. Mer info www.helsingforsforsamlingar.fi.

DEUTSCHE GEMEINDE

So 10.6. um 11 Uhr: Gottesdienst (Hans-Christian Beutel und Matti Fischer)

So 17.6. um 11 Uhr: Gottesdienst (Matti Fischer)

OLAUS PETRI

Lö 9.6 kl. 18: Helgsmålsbön – Musikan-dakt. Pilvi Listo–Tervaportti, orgel.

Sö 10.6 kl. 11: Högmässa. Timo Viinikka, Marcel Punt.

Ons 13.6 kl. 10: Musikleik för alla. Sussi Isaksson leder.

Lö 16.6 kl 18: Helgsmålsbön – Musikan-dakt. Hanna Laakkonen–Yang, orgel.

Sö 17.6 kl. 11: Högmässa. Lars–Olof Ahlfors, Hanna Laakkonen–Yang.

Ons 20.6 kl 10: Musikleik för alla. Sussi Isaksson leder.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor: Sö 10.6. Esbo domkyrka kl. 12.15. Jäntti, Wikman. Klockstapelkaffe varje sö. t.o.m. 19.8.

Sö 17.6. Esbo domkyrka kl. 12.15. Terlinden, Kronlund.

Musik i sommarkvällen i Esbo domkyrka: Sö 10.6 kl. 19. ANNO DOMINI. Lea Waa-raniemi & Hella Ensemble, sång; Miila Kallinen, piano. Merikanto 150, Kuula 100, Eesti Vabariik 100.

Sö 17.6 kl. 19. TRIO. Helmi Malmgren, klarinett; Sirja Nironen, cello; Fanny Söderström, piano. Beethoven, Zemlinsky, Bruch. Fritt intr. Konsertserien fortsätter varje sö t.o.m. 19.8.

Familjeläger på Hvittorp 7-9-9: Vi bjuder in familjer, ensamstående med barn, mor- och farföräldrar med barnbarn, till läger på Hvittorps lägercentrum, Hvittorpsv. 245 i Kyrkslätt. Det blir avkoppling, gemenskap och inspirerande program för hela familjen, föräldrar och barn tillsammans och separat. Barn i alla åldrar är välkomna. Man kan komma på fredag eftermiddag eller på lördag morgon. Läget slutar kl. 12.30 på söndagen. Pris (inkl. kost & logi): fre–sö 30 €/vuxen, 15 €/ barn (3–17 år), lö–sö 20 €/vuxen, 10 € barn (3–17 år). Barn under 3 år deltar gratis. Elektronisk anmälan senast 17.6: esboforsamlingar.fi/kom-med/barn-och-familji/familjelager-2018. Betalning vid anmälan. Platserna fylls i anm.ordning. Max. delt. antal 30 pers.

Miniorklubbar för 7-10-åringar: Anmälan till hösten senast 17.6. Mer info och anm. esboforsamlingar.fi/kom-med/barn-och-familji/barn-i-skolaldern

Picknick för ungdomar & unga vuxna: Gräsmattan vid Esbo domkyrka on 13.6 och 20.6. kl. 15–17.

Sommarträff för daglediga: Olars kyrka, svenska sidan, ti 12.6 kl. 13–14.30. Andakt, kaffe med tilltugg, samvaro.

Symamsellerna: Vita huset, Prästgårdsg. 1, ti 12.6 kl. 16–19. Vi syr, stickar, virkar och väver m.m. för internationell diakoni och mission.

Församlingsresa till vår vänförsamling i Nuckö i Estland 10–12.8: Start fre 10.8 kl. 14.30, tillbaka sö 12.8 ca kl. 22. Vi besöker Nuckö och Odensholm, en ö ca 7 km från fastlandet, samt Aibolands museum i Hapsal. På söndag deltar vi i gudstjänsten i Nuckö kyrka. Start fre 10.8 kl. 14.30, tillbaka sö 12.8 ca kl. 22. Pris 150 € inkl. båt- och bussresor, övernattnng 2 nätter samt måltider. Max. delt.antal 20 pers. Mer info: Ann–Christin Lintula, 050 432 7526, ann–christin.lintula@evl.fi. Bindande anmälan senast 25.6, 09 8050 3000 el. esbosvenskaforsamling@evl.fi

Läger för daglediga och seniorer på Mataskär 19–22.7: Vi diskuterar aktuella händelser, gör en egen Frälsarkrans, badar bastu, går en pilgrimsvandring i frälsarkransanda i naturen och njuter av varandras sällskap. Allt program är frivilligt, du kan också komma till läget enbart för att vila. Helsenpion, inkvartering i 2 pers. rum. Du kan också komma bara för en dag. Lågets pris är 80 € (20 € för en dag). Anmälningar senast 28.6, Nina Wallenius, 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi

Öppen mottagning: varje to kl. 10–12. Esbo svenska församling, Kyrkogatan 10. Kom och träffa diakoniarbetaren för samtal.

Midsommarfest: Mataskärs lägercentrum fre 22.6 kl. 16–18. Terlinden, Malmgren, Hartikainen. Servering, andakt i kapellet, musikprogram med Marja Antila, violin, flagghissning. Anmälan (endast för dem som behöver transport) senast 20.6, Ann–Christin Lintula, 050 432 7526, ann–christin.lintula@evl.fi

GRANKULLA

Sö 10.6 kl. 12: Högmässa, Daniel Nyberg, Barbro Smeds. Kaffe i nedre salen.

To 14.6 kl. 10–11: Diakonimottagning och bröddutdelning.

Kl. 13.30– 15: Sommarcafé på kyrkans innergård.

Sö 17.6 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen.

KYRKSLÄTT

Sö 10.6 kl.10.00: Sommargudstjänst i Haapajärvi kyrka. Lovén, Joki. Vid behov av skjuts till Haapajärvi, vänligen kontakta kyrkoherdeämbetet.

On 13.6 kl. 12–14: Grilleftermiddag i Veikkola församlingshem tillsammans med finska församlingen.

Fr 15.6 kl. 14–16: Café vid prästgården med sommarlekar och annat trevligt program.

Sö 17.6 kl. 10.00: Sommargudstjänst i Haapajärvi kyrka. Lovén, Joki.

To 21.6 kl. 12.30–14: Sommarcafé i församlingshemmet i Kyrkslätt.

Kyrksläatts kyrka är stängd: 4.–14.6. Ljudåtergivning och belysning förnyas.

Kyrkoherdeämbetet öppet: juni–augusti må-to kl. 9–11.30 och 12.30–15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

Sö 10.6 kl 11: Högmässa i SvH, Kim Rantala, Anna Arola

Sö 17.6 kl 11: Gudstjänst i SvH, Jarmo Juntumaa, Anna Arola

VANDA

Sö 10.6 kl. 10: Högmässa, Helsinge kyrka S:t Lars, Kyrkov. 45, K. Andersson, Heidi Åberg–Yliavaara

ON 13.6 kl. 14: Sommarsamling i Bagarstugan, Kuriv. 1. Allsång, andakt och kaffeservering med diakoniarbetarna.

Sö 17. 6 kl.10: Högmässa, Helsinge kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, Heidi Åberg–Yliavaara

Lö 23.6 kl. 10: Midsommardagens högmässa, Helsinge kyrka S:t Lars, K. Andersson, Heidi Åberg–Yliavaara

Det finns några platser kvar på vårt Drama- och konstläger med temat cirkus: 6–10.8 kl. 9–15 i Bagarstugan, Kuriv.1. Läget är för barn i förskolan – åk 6.

Pris: mån–ons 30€ mån–fre 50€. Anmälningsblankett på hemsidan.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

To 7.6:

–kl. 10–12 i Tenala förs.hem. Sommarcafé, kaffe med dopp, 2€. D. Piipponen, flöjt.

LUGN konsertserie: S. Brenner, klarinett och G. Nyström, piano. Fritt inträde, programblad 10€.

–Fr 8.6 kl. 19 i Snappertuna kyrka.

–Lö 9.6 kl. 17 i Bromarvs kyrka

–Lö 16.6 kl. 17 i Ekenäs kyrka

Sö 10.6:

–**kl. 10 Högmässa, konfirmation:** Ekenäs kyrka. Lindström, Nygård.

–**kl. 10 Friluftsgudstjänst:** Museigården i Tenala (i kyrkan vid regn). Tenala spelmannslag medv. Marthorna serverar kyrkkaffe. Westerholm, Lindroos.

–**kl. 12 Andakt:** Fornminnesgården i Snappertuna. Westerholm.

–**kl. 18 Kvällsmässa:** Bromarvs kyrka. Westerholm, Lindroos.

Sö 17.6:

–**kl. 10 Högmässa, konfirmation:** Ekenäs kyrka. Lindström, A. Hätönen.

–**kl. 18 Kvällsmässa:** Snappertuna kyrka. Cleve, A. Hätönen.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Sö 10.6:

– **kl 10.00 Högmässa:** Degerby kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

– **kl 12.00 Högmässa på finlandssvenskt teckenspråk:** Ingå kyrka. Dövrpräst Maria Lindberg.

– **kl 18.00 Musikandakt:** Fagervik kyrka. Hellsten, Flöttrito WaCava

Ons 13.6:

– **kl 13.00–14.30 Allsång med kaffe:** Ingå kyrka. Seija Korhonen, Marianne Gustafsson Burgmann.

To 14.6:

– **kl 19.00 Konsert (Musik vid Havet):** Ingå kyrka. Biljetter vid dörren.

Fre 15.6:

– **kl 18.00 Ljusandakt (meditativ och tyst andaktstund med bön och ljusständning):** Ingå kyrka. Sjöblom.

Lö 16.6:

– **kl 18.00 Konsert (Musik vid Havet):** Degerby kyrka. Biljetter vid dörren.

Sö 17.6:

– **kl 11.00 Tvåspråkig musikgudstjänst i samarbete med Musik vid Havet (radieras):** Ingå kyrka. Musik av Josef Rheinberg och Toivo Kuula. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

– **kl 12.00–16.00 Bilder och historier om Stora Fagerö:** Ingå kyrka. Församlingens Fagerögrupp.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Familj önskar hyra 3:a i Mattby m. omnejd fr.o.m. 1.8. Tel: 0505776588

Två skötsamma unga damer med arbetsplats i centrum söker hyresbostad (tvåa/trea) i centrala Hfors. Gärna separata rum + kök. Vi är rökfria och har inga husdjur. Ta riktigt gärna kontakt! Tel: +358405648821/Anna

Magisterstuderande inom ekonomi söker lägenhet i centrala Helsingfors. Har två jobb vid sidan av studierna. Är en skötsam och lugn man, som varken röker eller har husdjur. Ta väldigt gärna kontakt på numret 040 5738111!

Forskarstuderande inom veterinärmedicin söker förmånlig etta eller tvåa i Helsingfors fr.o.m juli/augusti. Tel 0440224323/Sarah

Skötsam ÅA studerande från Pedersöre önskar hyra bostad i Åbo nära Biskopsgatan. Vilhelm Sundstedt Tel: 050-5316793

Skötsam Hanken-studerande söker etta i centrala H:fors, fr.o.m. juli/augusti. Djur-och rökfri. Tel 040 729 6546

UTHYRES

Stiftelsen Lillegården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Uthyses 1r+k+alk på Skånegatan 6 /Sandviken i Vasa. Lokalen i bra skick. Hyra 455 e /mån+vatten 17 e/pers. Ledig. Ring 0500 260 481

Tvåa i Vasa centrum är ledig 1.7. Bra kök och badrum, nytt 2014. Inglassad balkong med fin utsikt. Hyra 650 €, vatten 21 €. Tel. 044-3174180

Två rum o kokvrå i Helsingfors, Munksnäs 1.7.18-31.5.19. Möblerad. Passar som kompisboende. Hyra 800e/mån. El o vatten tillkommer. 04573424499/Siv

Prydlig etta 29 m2 i Uppby / Yliskylä, Hfrs. Ej rökn./husdjur. Ledig enl. avtal. Tfn 040-5242703

DIVERSE

Pålitlig, förståelsefull, snäll 50+ sköterska med god erfarenhet av äldreomsorg behövs regelbundet vart tredje veckoslut (lö-sö) kl. 9-16 fr.o.m. 16+17.6., samt ibland extra enl. överensk. åt gammal dam som bor i villa i norra Helsingfors. O.s.a. tel. 0400 290065.

Med omtanke och värdighet
ombesörjer vi allt i samband med begravningar

ENEBERGS

BEGRAVNINGSBYRÅ

Strandgatan 2, Mariehamn
Tel 19 028 Jour 24 h
www.enebergs.ax

Sedan 1957

Medlem av Finlands begravningsbyråers förbund

LOCUS

www.locus.fi

25 jubileumsår!

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Houtskär Skärgårdsmuseum

Öppenhållningstider 26.6- 12.8
Må - stängt
Tisd. - Fred. 12.00 - 19.00
Lö - Sö 12.00 - 16.00
inträde 3€ barn under 12 gratis
Kontaktpersoner Lennart Brunnsberg 0400 723375
Bengt Backman 0400 536036
Carl Gustaf Öhman 040 50697107

LEDIGA TJÄNSTER

Vill du bli ungdomsarbetsledare på 80% i Kimitoöns församling?

Arbetet börjar 1.11.2018 eller enligt överenskommelse. Närmare uppgifter ger kyrkoherde Katarina Dahlqvist per tfn 044 0425920 eller per e-post: katarina.dahlqvist@evl.fi. Sänd din ansökan senast 18.6 till samma e-post. Mer information finns på vår hemsida www.kimitoonsforsamling.fi.

Vasa kyrkliga samfällighet lediganslår ett tjänsteförhållande som

FASTIGHETSCHEF

Se www.vasaevl.fi/lediga-tjanster

KORSHOLMS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

Söker en person i arbetsavtalsförhållande som Församlingsvärdinna/värd

Läs hela arbetsbeskrivningen på webbsidan www.korsholmssvenskaforsamling.fi
Ytterligare information fås av fastighetschef Roger Österåker tel. 0440 662 841 och enhetsansvarige Fredrik Bengts tel. 0443 560 563.

Ansökningarna adresseras till:
Korsholms kyrkliga samfällighet, Adelcrantzgränd 1, 65380 VASA med märke "värdinna/värd"

Ansökningarna bör lämnas in **senast 11.6.2018 före klockan 16:00**. Befattningen blir ledig från 1.11.2018.

KYRKAN I HELSINGFORS

Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige sammanträder torsdagen den 14 juni 2018 klockan 18 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 6.6.2018 framlagd på anslagstavlorna vid Helsingfors församlingars pastorsexpeditioner och på den kyrkliga samfällighetens anslagstavla, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistan och protokollet kan läsas på webben: www.helsinginseurakunnat.fi/hallinto. Föredragningslistan publiceras ca en vecka före mötet och protokollet ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 25 maj 2018
Ordförande

Regi: Dan Söderholm
musik: Jesper Eklund

Föreställningar 2018:

sö 10.6.	kl 14:00 och 18:00
ti 12.6.	kl 19:00
on 13.6.	kl 19:00
to 14.6.	kl 19:00
sö 17.6.	kl 14:00 och 18:00
ti 19.6.	kl 19:00
on 20.6.	kl 19:00

Biljettbeställning:
per tel eller sms: 050 539 0818

Vuxna: 15€ Barn 3-12 år: 8€
- kontantbetalning -

Veininmylly, Dickursbyvägen 42

INKAST MONICA VIKSTRÖM-JOKELA

Vilket skulle bevisas?

ARTIKLAR OM forskningsrapporter är intressant och frustrerande läsning. Själva forskningsresultaten kan vara intressanta, men sättet som resultaten presenteras på vittnar ibland om förutfattade åsikter och en vilja att tolka resultaten så att de stöder en given agenda. Det är som med det där berömda glaset som antingen kan beskrivas som halvtomt eller halvfullt.

Den senaste rapporten jag tog del av gällde en jämförelse mellan hur inlärnigen utvecklas hos småbarn som går på dagis och småbarn som vårdas hemma. Agendan var synnerligen klar; man körde fram att 1-2-åringars kognitiva utveckling på dagis är överlägsen utvecklingen hos de barn som inte går på dagis. Senare i artikeln framkom det visserligen att det här försprånget tas igen, så att man i högstadiet och gymnasiet inte längre ser någon skillnad. Vilket enligt min logik betyder att skillnaden i småbarnsåldern egentligen inte spelar någon roll. Men på något sätt fick resultatet illustrera hur bekymmersamt det är att andelen barn under tre år som vårdas hemma är högre i Finland än i andra länder. Det hela utmynnade i en varning: "Enligt forskarna skulle en höjning av hemvårdsstödet innebära att mammorna stannar hemma längre." Det var kort sagt en faktatolkning att stöda sig på om man till exempel är en minister som vill undvika att höja hemvårdsstödet.

EN ANNAN forskningspresentation jag nyligen tog del av gällde rapporten "Europe's Young Adults and Religion" och baserade sig på en opinionsundersökning bland 16-29-åringar i tolv europeiska länder under åren 2014-2016. Själva siffrorna var intressanta, och att de var så olika i olika länder. Polen och Litauen var länderna med den högsta andelen unga vuxna som ansåg sig ha en religion, Polens 83 procent var där högst. De lägsta procenten fanns intressant nog alldeles nära dessa länder, i Tjeckien med bara 9 procent unga vuxna som sade sig relatera till någon religion, följt av Estland. I till exempel Sverige och Nederländerna sade sig hela 70-80 procent inte ha någon religion, och det var väl siffror som dessa som hade fått presentationen att i sin helhet handla om att den europeiska normen är att inte ha någon religion och att kristendomen om hundra år har försvunnit ur Europa.

Finlands siffror (de som lades fram i artikeln) var de här: 59 procent av 16-29-åringarna anser sig inte ha tillhörighet till någon religion, 37 procent anser sig vara kristna och 4 procent anser sig ha en annan religion. Och så konstaterades det att så mycket som 51 procent av Finlands unga vuxna aldrig ber.

Det var den där sista siffran som fick mig att komma ihåg att det halvtomma glaset faktiskt också är halvfullt. Jag tänkte häpet: "Va, hälften av Finlands 16-29-åringar ber, alltså?" Det är faktiskt betydligt flera än jag skulle ha trott. Det är flera än de som anser sig ha en religion. Det är en tankeställare.

Monica Vikström-Jokela är redaktör, författare och regissör.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:
Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förses med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall. **Obs! Insändarnas** längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. **Insänd text** returneras inte.

HOMOSEXUALITET BIBELN

Biskopens bok väckte frågor

Jag har talat med flera personer som har förundrat sig och förargat sig över biskop Björn Vikströms bok *Kärlekens mångfald*. ”Hur kan han som biskop skriva sådant som går rakt emot Bibelns ord?” Ungefär så har kritiken låtit. Jag beslöt mig då att försöka läsa boken så fördomsfritt som möjligt och bilda mig min egen uppfattning. (Jag läste den finskspråkiga utgåvan, som jag lättare kom över.) Men tyvärr måste jag säga att ju längre jag läste desto fler blev frågetecknen i marginalen.

Det första som känns oklart är till vilken kategori boken hör. Den kan inte vara ett slags biskopligt herdebrev som skall förmedla andlig vägledning åt kyrkans medlemmar. Då skulle inte Bibelns undervisning kunna åsidosättas så som nu har skett. När BV redogör för Bibelns undervisning om utlevd homosexualitet förklarar han varför texterna inte skall tolkas som kyrkan traditionellt har tolkat dem. Slutsatsen blir att en rad klara förbud upphävs med motiveringen att de inte gäller kärleksfulla relationer utan endast handlar om homosexuell våldtäkt. Riktigt besviken blev jag när jag stötte på BV:s uttalande om att både Jesus och apostlarna var barn av sin egen patriarkaliska kultur. Knappast kan vår tids filosofer och biskopar veta bättre än Guds egen Son hur vi skall se på äktenskap och sexualitet. Är inte de förresten också barn av sin tid?

”Men kyrkan kan inte vara en vindflöjel som vänder riktning allt efter vad som är populärt i samhället just för tillfället.”

Kan boken då betraktas som opartisk teologisk forskning? BV säger i boken att han närmast ser sig själv som systematisk teolog. Men jag menar att boken inte passar in i den kategorin heller. Vetenskaplig forskning förutsätter att man för en diskussion med ”motståndarsidans” bästa argument. Det gör inte BV. När det gäller t.ex. den ovan nämnda frågan huruvida homosexuella relationer under antiken enbart handlar om våldtäkt, förtiger BV det faktum att det finns väldigt många källor som visar att det förekom kärleksfulla homosexuella relationer också under antiken. Således kan Paulus inte ha avsett endast förtryckssituationer när han tar avstånd från utlevd homosexualitet.

Till vilken kategori hör då boken? Jag skulle kalla den för en kyrkopolitisk skrift genom vilken BV vill föra fram sina åsikter för att påverka den allmänna opinionen i hopp om ett framtida kyrkomötesbeslut om kyrklig vigsel av homosexu-

ella par. ”Än sedan då”, kan-ske någon tänker. ”Får inte biskopen ha vilka åsikter han vill?” Ja det får han naturligtvis. Men frågan är om det är lämpligt att en biskop, som högtidligen lovat hålla sig till Guds ord, offentligt för fram åsikter som strider mot Guds ord – och som dessutom inte heller följer de riktlinjer som biskopsmötet dragit upp.

Här vill jag dock framhålla att jag känner BV som en vänlig och rejäl person. Jag tror att han har goda motiv för boken. Han vill hjälpa en utsatt grupp i samhället, nämligen de homosexuella. Och denna strävan är ju helt riktig. Men kyrkan kan inte vara en vindflöjel som vänder riktning allt efter vad som är populärt i samhället just för tillfället. Mycket handlar ju om att Gud har insatt vissa skapelseordningar. I sin bok vill inte BV erkänna att det skulle finnas oföränderliga skapelseordningar gällande äktenskapet. Märkligt nog verkar det som om BV ändå tror på skapelseordningar eftersom han antyder att Gud skapat många olika sexuella varianter.

Att helt rätt fördela lag och evangelium klarar väl ingen av oss. Men en som gör det på ett fantastiskt sätt är Jesus. När han talar med den ertapade äktenskapsbryterskan säger han: ”Gå och synda inte mera”. Han förlåter kvinnan hennes synd, men upphäver inte Guds bud.

JOHAN EKLÖF

SVAR TILL JOHAN EKLÖF

Vi har annan kunskap

Jag tackar Johan Eklöf för en kritisk granskning av min bok. Hans insändare är i sig ett svar på en av de frågor han ställer: Jag har skrivit boken för att stimulera, bredda och fördjupa diskussionen om kärlek, sexualitet och äktenskap i vår kyrka.

JE är mycket kategorisk i sin ståndpunkt att jag inte respekterar Guds ord. På den punkten är jag av diametralt motsatt åsikt: Min ambition är att gå i respektfull dialog med Bibelns texter för att försöka förstå hur vi skall tolka dem idag. Bibelns auktoritet och budskap står inte och faller med ett svartvitt fördömande av utlevd homosexualitet i alla dess former.

Jag tror mig inte veta bättre än de bibliska författarna. Det skulle vara både dumt och förmåtet. Min poäng är att vi, liksom de, är barn av vår egen tid. Vi lever i en annan tid, i ett annat samhälle, och med andra frågor och annan kunskap om t.ex. sexualitetens uppkomst och utveckling till vårt förfogande. Vi skall inte som kyrka okritiskt anpassa oss till samtidens värderingar, men det är oansvarigt att inte beakta den rådande verkligheten när vi tolkar Bibeln. Vi är också kallade att likt Jesus leva oss in i medmänniskornas situation och försöka förstå hur vi bäst kan hjälpa, tjäna och älska varandra.

Det här betyder inte att allt blir relativt: Kravet att älska vår nästa är absolut, och allt

”Vi skall inte som kyrka okritiskt anpassa oss till samtidens värderingar, men det är oansvarigt att inte beakta den rådande verkligheten när vi tolkar Bibeln. Vi är också kallade att likt Jesus leva oss in i medmänniskornas situation och försöka förstå hur vi bäst kan hjälpa, tjäna och älska varandra.”

som skadar andra människor eller naturen är därför fel. Den konkreta utformningen av äktenskap, samhälle och kyrka kan emellertid variera efter tid och plats för att bäst tjäna detta av Gud givna syfte – det här ser vi exempel på såväl i Bibeln som i historien.

Förståelsen av alla människors lika värde och lika förmåga till förnuft och inlärning har bidragit till att synen på slaveri, kvinnor och barn har förändrats under kyrkans historia. Det här har inte skett genom att man övergivit Bibelns auktoritet, utan tvärtom genom att skapelseord, profeternas rättvisebudskap, Jesu radikala exempel och Paulus ord om vår jämlikhet i Kristus efter hand har fått allt mer konkreta uttryck i familjen, samhället och kyrkan. Frågan är nu om inte också inställningen till utlevd homosexualitet bör genomgå samma omvärdering.

JE hävdar att antikens författare kände till samma typ av samkönade parförhållanden som vi talar om idag. Det fanns säkert för-

hållanden som var frivilliga och ömsinta, men parterna var av olika ålder eller samhällsklass: lärare-elev, äldre soldat-yngre, husbonde-slav. Dessutom hade den äldre parten vanligen dessutom både fru och barn, vilket var ett starkt argument för de bibliska författarna att fördöma dessa relationer.

Klart är att Bibeln fördömer förnedrande sexuellt beteende, oberoende av dess art (se t.ex. 1 Mos 19 och Dom 19). Tydligt är också att Paulus fördömer en snedvriden sexualitet, som enligt honom har sin grund i avgudadyrkan och ett medvetet byte av sexuell inriktning. Men att vi på basen av detta skulle jämställa t.ex. antikens husbönder som förgriper sig på slavar med dagens samkönade par, som vill leva tillsammans i jämlika, kärleksfulla och ömsesidigt respektfulla förhållanden, upplever jag vara både teologiskt problematiskt och djupt orättvist.

BISKOP BJÖRN VIKSTRÖM

GUDESTJÄNSTER LOVISA

Främmande församlingssyn

Stina Lindgårds och Mia Aitokaris svar till undertecknad i diskussionen om den planerade nedskärningen av antalet gudstjänster i den nya Agricola svenska församling är avslöjande.

Någon riktigt trovärdig förklaring till att man nu redan innan den nya församlingen inlett sin verksamhet måste skära ned antalet gudstjänster med hälften ges inte. När sedan de egna argumenten inte räcker till så läser bägge slarvigt innan till och läser in sådant i min insändare som inte står där.

Jag nämnde i allmänna ordalag i min insändare att den nya församlingen, istället för att skära ned på antalet, kunde ha satsat på att utveckla gudstjänsten. Ingénstans skriver jag att man måste göra det i alla fyra kyrkor samtidigt som Lindgård och Aitokari påstår. Jag slår inte heller på trumman för att Lovisaborna skall skriva ut sig, vilket de påstår. Det jag sade var att tröskeln för att skriva ut sig är låg i dagens läge och därför kan organisationskommissionens beslut få icke önskade följder.

Att jag därmed skulle propagera för att medlemmar skall skriva ut sig är en grov fel-tolkning.

När församlingsmedlemmar i Lovisa vill samlas till gudstjänst varje söndag så är det beklagligt att den blivande kyrkoherden ger dem kalla handen. Prästen är kallad av församlingen och är dess tjänare. Redan benämningen kyrkoherde implicerar att man är herde för församlingen och bör vara där församlingen vill samlas och då undervisa och leda den. Vi präster är Verbi divini minister dvs. det gudomliga ordets tjänare, och om människor vill samlas till gudstjänst så är det illa om vi då inte anser oss ha tid med dem.

Den ämbets- och församlingssyn som Lindgårds och Aitokaris svar ger uttryck för är inte rotad i luthersk teologi och folkkyrkotradition, utan vittnar mera om en teknokratisk församlingssyn som är främmande för vår folkkyrka.

SIXTEN EKSTRAND

Riga resa 30.7.-2.8.

Svensktalande guide med från
Tallinn-Riga-Tallinn.
Buss med från västnyland
Hotell Latvija.

Närm.info Catharina Hindrén 050-328 1209

Arr. WIKSTRÖMS BUSSTRAFIK Ab
www.wikstromsbustrafik.fi

Hedra minnet

Begravningstjänster
med tiotal års
av erfarenhet.

Blomsterarrangemang,
unika kistor,
urnor.

Nu även i BORGÅ.

Vi rekommenderar
tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst

P. Borg & Co

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080

Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882

www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Vi hjälper i sorgen.

HELSINGFORS

BERGHÄLL 010 76 66500

FORUM 010 76 66620

MALM 010 76 66630

ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590

TÖLÖ 010 76 66530

ESBO

ALBERGA 010 76 66610

ESBOVIKEN 010 76 66640

HAGALUND 010 76 66570

VANDA

DICKURSBY 010 76 66560

MYRBACKA 010 76 66600

HYVINGE 010 76 66580

KERVO 010 76 66550

Samtalspris 0,0835 €/
samtal + 0,1209 €/min

HOK-ELANTO

HOK-ELANTOS

BEGRAVNINGSTJÄNST

hok-elannonhautauspalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

DAN KROGARS jobbade 17 år i Jakobstad och är nu bostad i Borgå, men i hjärtat är han Lovisabo.

Han är på rätt plats

LIVET. Metallmusik i Österbotten och pizabakning i Östnyland – Dan Krogars har jobbat med ungdomar i trettio år.

TEXT: EMELIE WIKBLAD FOTO: HENRIK MIETTINEN

När **Dan Krogars** gått ett år i handelsläroverket sa han till Gud: "Om jag får praktikplats inom handelsvärlden gör jag det här färdigt. Om inte söker jag till Lärkkulla och blir ungdomsarbetare."

– Följande dag ringde de från Pernå församling och frågade om jag vill bli ungdomsarbetare och gårdskarlar på deras lägergård.

I år har Krogars jobbat trettio år som ungdomsarbetsledare.

– Tänk att ha jobbat i trettio år och kunna säga att du jobbat i en god arbetsgemenskap hela tiden.

Människorna och att jobba med projekt som blir lyckade är de saker i arbetet som ger mest.

När Dan Krogars var barn var mammas mormor en stor troförebild.

– När vi var hos henne över natten bäddade hon tryggt in oss och så bad vi alltid Gud som haver.

Han minns också en skolgudstjänst där prästen berättade om bön. Budskapet fastnade och efter det bad han aftonbön varje kväll i flera år.

"Du gör rätt sak"

I skriftskolan var Dan Krogars pellejösen som ställde en massa frågor utan att egentligen lyssna på svaren.

– När jag blev konfirmerad uppmanades de som inte ville bli konfirmerade att stiga åt sidan. Om jag gått efter hur jag kände då skulle ha stigit åt sidan – om inte min mamma redan hade bakat alla bullar.

Tack vare en kompis familj äkte han på Kyrkans Ungdoms familjeläger densommaren. Det blev en viktig vändpunkt. Där hittade han ett sammanhang där han fick vara sig själv och lärde känna människor han ännu har kontakt med.

– Vi var lite udda. Att det till ett östernbottniskt familjeläger kommer tjugo Lovisabor. Det blev säkert en bra kombi både för lägret och för oss.

Mitt i vårt samtal börjar Dan Krogars telefon ringa.

– Det är antingen frun eller Gud, konstaterar han.

I ett skede när han börjat jobba som ungdomsledare ställde Krogars sig frågan: Är jag på rätt plats och gör jag rätt sak? Den gången svarade Gud.

– Vi satt med några vänner och bad. Mitt i allt sa en av dem – utan att jag sagt något – "du är på rätt plats och du gör rätt sak".

Några veckor senare var han i kyrkan och gick till förbön, men berättade inte heller då vad han funderade på. Förbedjaren sa: "Du är på rätt plats och du gör rätt sak." Händelser som den ger en känsla av att Gud bär.

– I tron finns kloka svar på alla livets frågor: tro, hopp, gemenskap, kärlek, vänskap, nåd, förlåtelse, säger Krogars. Sen lyckas vi som människor kanske lite röra till det. Vi hittar på lite människobud. Vi har mer bråttom än Gud har.

Mer rock än lovsångsmusik

Efter studier och militärtjänstgöring fick Dan Krogars sitt första jobb i Jakobstad. Han kom dit som 23-åring och många av ungdomarna var i hans egen ålder och blev nära vänner. Det hände att de kom hem till honom och satt uppe och pratade på kvällarna. Det kan också hända att det på den tiden spelades en del spratt på lägergården vid Pörkenäs – men om

det borde man inte skriva i tidningen.

– Alla saker vi gjorde var ju inte riktigt smarta. Jag får tacka kyrkoherden för att han hade överseende med olika dumheter.

Idag är relationerna till ungdomarna Krogars jobbar med av naturliga orsaker en annan.

– Men fortfarande tycker jag att det mest sympatiska i jobbet är att umgås med människor, att sitta och fundera och prata.

Goda människomöten och djupa samtal går att hitta var som helst, även om församlingsmiljön i Jakobstad och Pernå på vissa sätt är ganska olika.

– Jakobstad är kanske influerad av alla frikyrkor som finns i Finland.

I Pernå finns ingen sådan prägel. Krogars upplever också att lekmännen är engagerade i församlingen på ett annat sätt i Jakobstad än här.

En sak han minns från 90-talet i Jakobstad är det starka inflytande lovsångsmusiken hade. Själv är Krogars mer inne på rock och tyckte ibland det blev lite för snällt och tandlöst.

– En grej jag kunde skoja med när vi hade program i församlingshemmet var att jag spelade metallmusik i en halvtimme för att skrämja bort alla pensionärsandar.

Paella är coolare än bullar

När Dan Krogars bröt upp från Jakobstad ville han söka sig tillbaka österut. Han ringde till Pernå och frågade om församlingen skulle behöva en ungdomsarbetsledare. Det visade sig att tanken funnits på att inrätta en sådan tjänst och Krogars fick jobbet.

Matlagningen är ett stort intresse. Att laga mat åt varandra och tillsammans liknar Krogars vid god församlingsgemenskap. Pernå församling har flera mattra-

ditioner: På konfirmandlägrens besöksdag bjuds alltid på paella.

– Det blir lika dyrt som att bjuda på torra bullar och kaffe och det är lite coolare.

Sista ungdomskvällen på våren ordnas grillkorvstest och före jul brukar det bli tortillas. Första kvällen på hösten är programmet baka din egen pizza och att så mycket du orkar.

– Vi började med det som en tävling om vem som kunde äta mest, men när jag alltid vann blev de så sura.

Sju blir två

En sak som förändrats i jobbet är mängden pappersarbete. Att slippa datorjobb och statistik skulle göra honom till en bättre ungdomsarbetsledare, är Krogars vänliga hälsning till Kyrkostyrelsen.

En utmaning som står för dörren är nya Agricola svenska församling, som börjar sin verksamhet nästa år. En sak som blir lättare är samarbetet i skolorna. Ungdomarna i högstadiet i Lovisa hör idag till fem olika församlingar – snart hör alla till samma församling. På andra håll blir den språkliga uppdelningen en nackdel.

– När jag gick till matbutiken i Forsby var alla där potentiella medlemmar i Pernå församling. Nu blir det så att bara ungefär hälften hör till den svenska församlingen.

Att Pernå församling försvinner känns tråkigt, men samtidigt tror Krogars att det nya kan bli något riktigt bra.

– Där tycker jag att vi i barn-, familje- och ungdomsarbetet faktiskt har en bra plan. Får vi förverkliga den tror jag att det blir hur bra som helst. Vi vill framåt, det är superbra.

Lovisa är stort till ytan och det går inte att röra på sig lika lätt som i större städer.

– Vårt mål är att det skulle finnas ungdomskvällar på tre ställen.

"Vi har mer bråttom än Gud har."

Dan Krogars